

Magyar

ÁRA:
 6 ft.
 3 ft.
 1 ft 50 kr

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Észiratók nem adtnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyitásban minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIVATÁS DÍJA
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden sor után 1 kr.
 Azonfelül költség 50 kr.

Peténél nagyobb, avagy disztribúcióval vagy körzettel ellátott hirdetésekért térmenték szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítatik.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

A család köréből.

— Két cikkely. —

I.

A „Zemplén” ez évi 29. számában oly irány-cikkely jelent meg, melynek tárgya *Fenelon* óta mindig aktuális. Értem a női műveltséget tárgyazó és *Geőcze* Sarolta által igazán jelesül megírt értekezést.

Én kiváló fontosságúnak tartom, hogy ha a sajtó néha-néha a pedagógia egy-egy tételével is foglalkozik, mert ezzel legalább néha-néha irányítja rá azoknak figyelmét, akik szülei hivatásukra érdemesek lenni akarnak. Sajnos, hogy ezek közül is legtöbben még csak akkor kezdenek foglalkozni a nevelés elveivel, mikor azokkal már tisztában kellene lenniök. Pedig tagadhatatlan, hogy egy gyermeknek miként való nevelése nemcsak erre, de még utódaira is kétségtelen hatással van. A nemzetek egyes sajátosságának okai is innen erednek.

Ezeket figyelembe véve, könnyen állapíthatjuk meg azokat a közös és elütő vonásokat, melyek egy-egy nemzetet, vidéket, vagy társadalmi osztályt jellemeznek e téren. De ez célmától igen messze esik. Szándékom nem az, hogy általános és nemsokára elmosódó vonásokat rajzoljak, hanem az, hogy némely csekélynek látszó és a családok életében igen gyakran észlelhető jelenségekre utaljak, — jelenségekre, melyek közül egynémelyik következményeiben úgyszólván orvosolhatatlan.

E hibák közül én itt csak egy-kettőnek a tárgyalására szorítkozom.

Hibának tartom, ha a házastársak meg nem számoltatják egymást, vagyis: nem felelnek egymásnak tetteikről, kiadásaikról stb. Pedig azok, kik egymásnak örök hűséget és támogatást esküdtek, csak akkor tartják meg igazán esküjüket, ha egymás kijátszására, megrövidítésére sohasem gon-

dolnak; csak akkor tartják meg igazán esküjüket, ha a hamisság útjain nem bujkálva, egyikük a másikat nem törekszik félrevezetni. Az ilyenek, ha talán nem is a szeretet melegétől, de a kölcsönös becsülés és tisztelet hatása alatt mégis boldogok és megelégedettek lehetnek és, amennyiben a háztartásban a kellő egyensúlyt mindig meg tudják tartani, nélkülözéseknek kevésbé vannak kitéve, — ékes példával szolgálhatnak gyermekeiknek, hogy a józan megfontolás és mérséklet, a jövővel való számolás az életnek hányó-vető hullámain az a jó kalauz, mely a legbiztosabban vezet a megelégedettség révpártájához.

Avagy egy család kebelében kitört boldogtalan viszálynak gyakran nem az az anyagi vagy erkölcsi romlás-e az oka, melyet az egyik vagy a másik félnek, vagy mindkettőnek a könnyelműsége teremtett a gyermekek kimondhatatlan kárára?

Hibának tartom, ha a házastársak közül valamelyik vagy mindkettő szabad beszédű, azaz nem nézi, hogy zsindey van a házon. Mondanom sem kell, hogy egy igazán művelt, finom lelésű ember még felnőttek társaságában sem keresi a zsíros szájú beszédet, annál kevésbé fog arra vetemedni, hogy ártatlan gyermeki szívekbe hintse el a durva modorúkat, a bárdolatlan-ságnak, sőt erkölcstelenségnek méreg-magvait. Mert az a figyelni nem látszó gyermek sokszor el-elkap egy-egy vigyázatlanul, vagy lelkiismeretlenül kiejtett szót és rágódik, tündökdik rajta, mígcsak az eleven alakot nem nyer. És ezzel megtermett a méreg-gyümölcs. Azért mondja az Irás, hogy a megbotránkozottatónak jobb lett volna nem születnie.

Nem tagadható, hogy nálunk, magyaroknál, az a szabad, triviális beszéd, az a káromkodás nemzeti szokás. Ha van mentességünk reá, az csak az lehet, hogy más

műveletlen népek is úgy szokták az istent dicsérni akár jól megy a dolguk, akár rosszul. Némelyek úgy kérkednek magyarságukkal, hogy káromkodó tehetségüket minduntalan fitogtatják és a betyárizmust (hogy nevén szólítsuk a gyermeket) még a családba is beviszik; pedig kell, hogy a család legyen az a szent hely, hol a gyermekek ártatlanságának zománcát a legtávolabbról se sértse valami.

Durva lelkületű szülék gyermekei durva lelkületűek szoktak lenni nagykorukban is és az ilyenek magukra nézve csak a durva önzés, alárendeltjeikre, főleg általuk fizetett cselédeikre nézve a határtalan pöffeszkedés és durva bánásmód szabályait ismerik csak.

Hibának tartom, ha a szülék gyermekeik nevelését illetőleg különböző elveknek hódolnak és éppen azért egyetértőleg nem járnak el.

Hány szomorú eset bizonyítja, hogy az apának fiával szemben követett szigorubb eljárása az anyánál folytonos ellenzésre talál, míg végre az apa belefárad a küzdelembe és az anyai gyengeség kerekedik felül és lesz irányadó ott, hol a gyeplőt erős férfikéznek kellene tartania. A fiu szemtanuja e küzdelemnek és nem késik azt a maga részére ügyesen felhasználni. A dedelgetés, a fiu csinyjeinek az apa előtt való titkolgatása, a fiuak pénzzel való tartása fokoztatja meg a fiut ravaszra, művelik benne az elbizakodottságot és keltenek benne oly vágyakat, melyeknek kielégítése a szüléknek nemcsak anyagi, hanem sokszor erkölcsi romlását is előidézik és őket nem ritkán idő előtt sirba viszik. Ez csak egy példa, melyhez hasonló nagyon sok van az életben. A tulságos, ugynevezett majom-szeretet tehát mérges gyümölcsöket szokott teremni.

Kende Antal.

TÁRCA.

Úti emlékek.

I. Hazulról — Fiuméig.

— A „Zemplén” eredeti tárcája —

Napokóta tudtuk, hogy hazánk legnagyobb fia, *Kossuth Lajos*, végküzdelmét vijja súlyos betegséggel, s így a sürgöny, melyet fiai hozzám intéztek, miszerint atyjuk (a múlt márc. hó 20-án) meghalt, lesújtó bár, de váratlan nem volt. 21-én délután kapván e sürgönyt még az nap négy társammal az éji vonaton elindultunk, hogy vármegyénk képviselőtében a temetési szertartáson ne csak Budapesten, de már Turinban is részt vegyünk. Társaim voltak Stépán Gábor, Bernáth Győző, Nagy Barna biz. tagok és Horváth József tb. főjegyző.

Budapesten másnap 22-én a temetési szertartás határnapjáról értesülvén, s elkészítvén utazási tervünket, d. u. 2 órakor ismét vonatra ültünk, s a Dunán az összekötő vasuti hidon átmenvén, Kelenföld, Ercsi, Sárbogárd, Simontornya, Pincehely, Hőgyész, Döbrököz, Dombóvár, Kaposvárnak Zákányig utaztunk a tulajdonképeni Magyarországon.

Elhagyván a budai hegyeket, Promontornál, mintegy három órán át csupa síkságot láttunk, a tiszai nagy magyar alföldtől csak abban különbözött, hogy a szem nem téved a végtelenbe,

de minden oldalon tanyákon, fasorokon, ligeteken akad meg. Mezőgazdasági szempontból igen szép, de tájszépségi szempontból prózai vidék. Késő délután dél-kelet-dél felől némi halmokat pillantánk meg, a melyek utóbb a szőlőskeieket megközelítő magasságu hegycsoporttá emelkedtek, s ezeken szőlőket is láttunk; de vajjon épek-e még emezek, vagy már pusztulásnak indultak — ki nem vehettük.

Mindannyiunk figyelmét megragadta e vidéken, Tolna-vármegyében, hogy valamennyi patak, a melyen átmentünk, mesterségesen ázott, egészen egyenes mederben foly. Ez és minden a mit láttunk a Dunántul, a mezőgazdaság nagy előhaladottságáról tanuskodik.

Zákánynál a Drávan már setétben keltünk át, és már nem messze Fiumétől a köves kopár Karszt hegységen viradt fel. A tulajdonképeni Horvátországon tehát átmentünk ugyan, de szinte semmit se láttunk belőle.

A Karszt hegység oly sajátosság, hogy nem jut eszembe hozzá hasonló, vagy is olyan, amelyhez hasonlíthatnám. Elüt más előtünk ismeretes hegyláncoktól vagy hegycsoportoktól már azon alakulásánál fogva is, hogy abban rendes völgyképződéseket nem láttam, vagy ha van is ilyen, az oly szűk és tekervényes, hogy a vasuti kocsi-ból kivehető nem volt. De vannak mélyedések — ezek azonban nem völgyeket képeznek, de körülzárt katlanokat, a melyekben egy-egy kis darabka föld, csakolyan mint egy jó nagy szoba, a kövektől megtisztítva és nagyobb kövekkel körülkerítve valamely zöldség vagy kapás növény ter-

mesztésére használtatik. A hegység különben csupa kő, úgy hogy ezen apró kitisztított darabkákat kivéve földet sem látunk rajta, nincs fa, nincs bokor nincs fü... hogy valóban csudalkoznunk kell rajta, hogy élhetnek itt emberek? Pedig imitt-amott, igaz, hogy nagyon gyéren, néhány házcskából álló kis falut vagy telepet láttunk, főleg már közel a tengerhez és ezek valamivel nagyobbak. Világos, hogy ezek főleg halászból, egyéb tengeri terményekből és tenger körüli munkából élnek.

A viradattal egyidejűleg láttuk meg a tengeret is, hol egy hol más irányban, a szerint a mint vonatunk a hegyeken kanyargott; de többnyire csak oly kis foltocskákban, mint egy kis hegyi tavacska, részint az alattunk levő hegyek, részint a számos sziget miatt, nagyobb terjedelemben, csak midőn már Fiume-felé közeledtünk. Amde azt a különös hatását, mit képzeltem, itt sem érzem, nyilván azért, mert két partján a kéklő hegyek látszanak, a minél fogva, miután a Balatont és a Gárda tavát már ismételve láttam, most is csak azokhoz hasonlót véltem látni.

Reggeli 7 óra tájban megérkeztünk Fiumébe, s a Deák-vendégfogadóba szálltunk. Már innen óhajtánk Velenczébe hajón utazni, de a hajó nem mindennap indul, mi pedig nem várhattunk, mert a kitűzött napra kellett Turinba érkeznünk, tehát vasuton kelle. Ficszting menünk, hogy ott ülünk hajóra. A vonat csak a délutáni órákban lévén indulandó, néhány órát felhasználhattunk a város egyes részeit, s a *Tersat-tót* megnézni.

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye gyűlésterméből. Népes és minden tekintetben folygyezre méltó volt az a rendkívüli közgyűlés, melyet Zemplén-vármegye közönsége f. hó 7-én tartott. Az elnöklő főispán, Molnár István, rövid megnyitó után, koronás királyunk és királynőnk házasságának 40 éves jubileumáról emlékezett meg lelkes szavakkal. Különösen általános lelkesültséget keltett beszédének az a része, melyben öfelségének az alkotmányra tett esküje hűségét ecsetelte. Nincs — ugymond az elnöklő főispán — a kontinensen még egy koronás fő, a ki annyira lovagias lenne alattvalói val szemben; nincs urakodó, a ki népe érzéseit úgy ismerné; nincs fejedelem, aki annyira összeforrt volna népével, mint öfelsége. A magyar nép mindenkor hálás tisztelettel, rajongó odaadással viseltetik királya iránt s osztozik bánatában, örömeiben egyaránt a paloták lakóitól a kunyhó népeig. — Ez az osztozkodás a búban megnyilatkozik ma nálunk is, a midőn Vilmos főherceg váratlan elhunytá fölött igaz részvétünknek kifejezést adunk. — A beszéd, melyet a népes törvényhatósági közgyűlés állva hallgatott végig, hatásában egyike volt a legszebbeknek s egyhangulag magáévá tette a közgyűlés az elnöklő főispánnak azt az i-ditványt, hogy a vármegye közönsége hódoló felirattal járuljon öfelségei elé házasságuknak 40 éves örömnépe alkalmából s egy más feliratban pedig igaz részvétét fejezte ki a Vilmos főherceg hirtelen haláláért a felséges családot ért veszteség fölött. — Ez a rendkívüli közgyűlés különben a Ludovika-akadémiába küldendő ifjakat is kijelölte; első helyen Raiss Elemért, második helyen Sinkovics Sándort. — A rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét legott hitelesítették, minek megtörténtével a közönség szerett főispánját éltetve, lelkes hangulattal távozott. *N.*

A t. vármegye közig. bizottsága, főispánunk ömeltősága elölése mellett, f. hó 6-án tartotta rendes havi ülését. A közig. július havi állapotáról szóló alispáni jelentésből kiemeljük azt a statisztikai adatot, hogy a múlt hó folyamán vármegyénk négy járása területéről Amerikába kivándorolt 21 egyén, ellenben ugyanakkor az egész vármegyébe Amerikából haza érkezett 42. Zsidó zugiskolát újabbán sehol sem találtak. — Főispánunk ömeltősága a szőlőbirtokosok tájékoztatása céljából fölemlítette, hogy a S.-Patak határában, az ú. n. *Halászhomok-tanya* területén létesíteni szándékolt gyökeresített szőlővessző oltványtelep ügye, a földmívelésügyi ministérium vezetésében bekövetkezett személyi változás miatt, némi hátramaradást szenvedett ugyan; azonban a telep létesítéséhez fűzött reményt nem kell föladniunk, mert Miklós Ödön, földmívelésügyi államtitkár, legutóbb is, mikor Molnár Béla dr. országos képviselő, az oltvány-telep ügyének felrészítése érdekében az államtitkárnál lépéseket tett, Miklós Ödön az ügy iránt való legjobb indulatáról adott tanúbizonyságot, sőt kijelentette, hogy az állami szőlővessző-oltványtelep létesítése céljából, egyelőre, 12,000 fnyi hitelösszeget szándékozik fölvenni a szakministeri tárcá 1895. évi költségvetésébe. — A *lapka* emlékszóbrára 100 ftot, Szemere Bertalan szóbrára pedig 50 ftot szavaztak meg és feljogosították az alispant, hogy a t. vármegye részéről fölajánlott eme pénzbeli adományokat a közigazgatási letétek kamattörvényéből utalványozhassa s rendeltetésük helyére elküldthesse. — Az 1895/96. évekre szóló utépitési költségvetés tervezete, a fedezeti rész egybeállítását körül felmerült akadályok miatt az augusztusi ülésre bemutatható nem lévén: e

A városban legszebb, vagyis inkább legérdekesebb volt a kikötő, ahol egy-két igen nagy tengeri gőzös oldalával a rakodóparthoz volt állítva oly közvetlenül, hogy a darvak (emelőgépek) zsákokat, ládákat közvetlenül a partról a hajóra, vagy ennek felézetéről a partra tették át, anélkül, hogy valamely ladik közbenjárására lett volna szükség. Vagy tiz más nagy hajó pedig, mindannyija gőzös, vagy száz méternyire a rakodóparttól horgonyozott, mint egy ágyúteleg egyenes vonalban sűrűn egymásmellett. A rakodóparton s a mellé helyezkedett hajókon hangyaszerű sürgés-forgás.

A város belső nevezetességeit meg nem nézhettük, mert mindenre nem telt időnk; a Tersattót pedig minden áron akartuk látni, bérkocsira ülve tehát, oda hajtottunk.

Tersattó közvetlenül Fiume felett egy nagy hegy tetején levő vár. részint lakható, részint már rom ugyan, de jelen állapotában, úgy látszik, gondosan fenntartva. Történelmileg nevezetes, mert ez a *Frangepánok* vára volt: most a Nugent grófé. Megnéztük lakható és lakhatatlan részeit, volt börtöneit és egyéb helyiségeit. Végre felmenénk tornyára, a honnan mindenfelé nagyszerű kilátást élveztünk, s különösen érdekes innen délre és északra nézni. Amarra szinte magunk alatt látjuk Fiumét, Quarnerót (a fumei öblöt) Veglia, Chersó s a többi szigeteket, Abbaziát, Voloscát, a dalmát és az olasz partokat; emerre, éjszakkak, a kopár köves Karstot az oldalain kanyargó köz- és va-

tekintetben ez évi szept. hó 1-éig az alispánnak halasztást adtak. — Az 1893. és 1894. évekre megállapított utátkelési hozzájárulási költségek ellen beadott felebbezések, illetve előterjesztések *Thuránszky* László II. aljegyző, mint szakelődő javaslatai alapján elintézték nyervén, az egy-egy évre előirt szóban lévő közterhek leszállították és pedig *S.-A.-Ujhely* városé 600 ftról 400 ftra, *Szacsur* községé 60 ftról 30 ftra, *Sztrapkó* községé 100 ftról 50 ftra, *Homonna* városé 300 ftról 200 ftra, *Zavačka* községé 20 ftról 10 ftra, végül *Kohanócs* községé 25 ftról 10 ftra, — *Hegedűs falva*, *Barók* és *Topolyovka* községeknek együttesen 75 ftnyi évi terhe pedig, minthogy ez a három község az 1890. I. t. c. 14. §-ának rendelkezése alá nem vonható, töröltetett és ekként az egy évi 8840 ftnyi előírás 8360 ftra leszállítottatni rendeltetett. — A szinai j. főszolgabíróját utasították, hogy a *Sztakcsin* székhelyvel létesített körorvosi állásra pályázatot hirdessen. — A Sárköz-vidék munkára és keresetre képtelen inségeseinek összeírására, nemkülönbén a hivatalos káradatok sürgős egybeállítására a nagy-mihályi járás főszolgabíróját utasították, egyszersmind *Stépan* Gábor és *Thuránszky* Elemér bizotts. tagokat fölkérték, hogy közremunkálásukkal e szóban lévő hatósági feladatoknak aug. hó végéig leendő sikeres megoldását biztosítani sziveskedjenek. — Az árvászek részéről benyújtott és felolvasott tevékenységi kimutatást, mely szerint a szoros értelemben vett hátrálék csak 19 ügydarab, éljenzéssel vették tudomásul. — A tisztii főorvos havi jelentése elismeréssel szölet a gálszécsi járásorvosról, ki a kolera ellen tett óvintézkedések életbeléptetése körül nagy buzgóságot fejtett ki. — A heveny fertőző betegségek közül a ronszoló toroklob, hólyagos himlő, vörheny, kanyaró és hökhurut esetei fordultak elő. — *Szerovicsky* Ödön *Diószeghy* János és *Becske* Balint fölszólalására utasították a járások főszolgabíróját, hogy a hatósági engedelem nélkül való koldulást kihágásnak tekintsék s mint ilyent büntessék; a gombamódra elszaporodott s különösen az aratás munkájával foglalatokosok gazdákat molesztáló kéregetőktől pedig, a portyázó csendőrség segítségével is, óvják meg a közönséget. — A kir. törvényszék kerületi börtönében az egészségi állapot kielégítő; a júliusi rablétszám 114, ebben elítelt 92. — A törvényhatósági közutak építésével és fentartásával járó munkálatok az aratás miatt pihenőt tartanak. — A Nagy-Polenán lévő postahivatalnak Sztarinára leendő áthelyezése és egyszersmind a Sztakcsin községben lévő posta megszüntetése helyeseltetett. — A kir. tanfelügyelő előterjesztette a ministeri iskolalátogatók részéről időközben beérkezett és az egyes elemi iskolák évről vizsgálatairól szóló jelentéseket.*) Eredeti módon felett *Stépan* Gábor, közig. bizottsági tag, a ruda-bányácskai gk. lelkésznek, t. *Takács* Péternek, arra a nyilatkozatára, mely a „Zemplén” ez évi 27-ik számában volt olvasható és melyben a nyilatkozó lelkész szemére lobbantotta *Stépan* Gábornak, hogy abbéli értesülése, mintha a rudabányácskai gk. iskolába járó gyermekek nem tanulnának magyarul, téves információ alapszik. *Stépan* Gábor a r.-bányácskai tiszteendő urnak most választott, és pedig elmondotta, hogy ő (Stépan) mostanában személyesen ellátogatott R.-Bányácskára; az utcán találkozott négy iskolás fiúval (a neveik *Kriss*, *Lukács*, *Módár* és *Bajusz*) beszédbe is eszkekedett velük, hogy meggyőződjék a magyar nyelvben szerzett jártasságukról, de biz' azok a fiúk épséggel nem tudtak magyarul. Mikor megkérdezte tőlük, hogy

*) Lapunk jövő számában fogjuk ösmertetni. *Szerk.*

suttal. E két ellentétes de érdekes látvány fényképét el is hoztam emlékül. E fényképeket ott helyben árulja a várta felügyelő család; de aki tőlök venni akar, ajánlom, hogy apró pénzzel fizessen, mert egyik társunknak ott maradt két fényképért egész öt forintosa.

Bérkocsin tettük ez utat oda-vissza és fel-tűnt, hogy egy bizonyos vonalig csupa magyar és olasz, azontul pedig kizárólag horvát feliratokat láttunk. Ennek egyszerű magyarázata, hogy azon vonalig Fiume, azontul pedig, dacára, hogy ugyanegy városnak látszik, Szusek ez pedig már Horvátország.

Nem csekély sajnálatomra fumei két jó ösmerősömmel nem találkozhattam; *Ciotta* podestát (polgármester) volt képviselő-társamat nem találtam lakásán; *Mosog* István tanárt (akit Kurecska név alatt otthon sokan ösmertek) nem volt időm felkeresni. Felmaradt némi szabad időm alatt végig sétálván a Deák-rakodóparton — (Corso Deák) egy omnibussal találkozám „Giardino pubblico” felirattal, s tovább haladván azon irányban rá is akadtam. Ez egy meglehetősen meredek hegyoldalon levő meglepően szép nagy kert, s benne két emeletes díszes két épület: az egyik a polgári fiu-, a másik a leányiskola.

Este felé vasuton mentük — Triestbe, ahol éjjeli 11 órákor hajóra szálltunk.

Matolai Etele.

hát miért nem tudnak, így feleltek: »*Unas nyelvedo ucsholye po magyarszki hutorics*» (Nálunk nem szabad az iskolában magyarul tanulni.) A mostani tanító maga sem tud magyarul; az alkalmazva volt helyettes tanítót, kinek magyarul kellett volna tanítania, a *lelkész elkergette!* — Biz' ez nagyon szomorú tapasztalat. Érdeklődéssel várjuk az ügy további fejlődését, mely a királyi tanfelügyelő ügykörébe utaltatott. — Főispánunk ömeltősága fölemlítette, hogy az ujhelyi kegyesrendi főgimnázium régi szárnyépületének újjáépítése dolgában *Klamarik* János dr. miniszteri tanácsos ömeltőságával személyesen beszélt. Remélhetjük, hogy a miniszter jó akarral fogja ezt az ügyet elintézni, amire önagy-méltóságát most a közizg. bizottság feliratban meg is kérte. — A kir. pénzügyigazgató jelentéséből kiemeljük, hogy egyenes adókra befizettetett az év július folyamán 27,280 ft 59 1/2 kr. (most kevesebb mint tavaly ilyenkor 5827 ft 93 krral) hátrálékban maradt: 1,052,866 ft 95 kr. — Hadmentességi díjra befolyt júliusban: 174 ft 75 kr. (most kevesebb, mint a múlt évi júliusban: 162 ft 70 krral) hátrálékban maradt: 61,517 ft 81 kr. *A szerencsi j. területén a hesszeni légy nagy károkat okozott a buszában.* A hivatalos kárfelelőtelek megtörténtek és az azok alapján igényelhető adóelengedések iránt kellő előterjesztések fognak tétetni hivatalból. — Végezetül fölemlítjük, hogy Banyik Pál, Karvasi József és Miklós András kivételes násülés megenedéseért folyamodott hadköteles egyéneknek kérése kedvező elintézésben részesült. — Az élénk meneti tanácskozás d. e. 10 1/2 órákor végződött. — Nyomban reá következett az utadó-felsőzállási küldöttség ülése, mely alkalommal az alispán elnökölt, a határozati javaslatokat pedig a főszámvevő terjesztette elő. Ez az ülés kevéssel déli 12 óra előtt ért véget.

Főispánunk ömeltősága nevenapját f. hó 20-án Kelecsenyben fogja megünnepelni. Ömeltőságánál névnapja alkalmából a vármegye tisztikara testületileg fog tisztelkedni az alispán vezetés alatt.

A tiszteletbeli vármegyei tisztviselő. A belügyminister, fölvetett kérdés folytán, kijelentette, hogy a fonálló gyakorlat értelmében a tiszteletbeli vármegyei tisztviselő minden tekintetben ugyanoly beszámítás alá esnek, mint a valóságos tisztviselő, mert ha a szükség úgy kívánja, a tiszteletbeli tisztviselő is mindenkor beoszthatók szolgálattételre.

Az abarai csikólegelő ügyében még a következő levelet kaptuk: »*Tekintetes Szerkesztő ur!* Igen nagy köszönettel tartozom *Andrássy* Sándor gróf és *Dokus* Gyula urak ömeltőságaiknak azért, hogy a „Zemplén” 30, illetve 31-ik számában közzétett nyilatkozataik által a „Zemplén” 28-ik számában, a közigazgatási bizottság üléséről szóló közleményben foglalt és az abarai tanácskór esetet tárgyaló passust rectificáltak. Mert igen nagy és reám, mint az ott említett csikólegelőt létesített uradalom képviselőjére nézve »lényeges« külömség van abban, ami ott mondatott, »hogy a legelőre bocsájtott csikók között, mint *utólagos* hatósági állatorvosi vizsgálat kiderítette, vannak olyanok is, melyek *takonykóros istállóból kerültek a legelőre*» és abban, mit *Andrássy* Sándor gr. ur, a tény teljes ismeretével citál nyilatkozatában. A tény pedig az, hogy 1-szor, az uradalom az összes legelőre fogadott csikókat, állatorvos által megvizsgáltatta, mely alkalomkor, valamint minden későbbi vizsgálatkor, azok mind teljes egészségeseknek találtak; 2-szor, hogy minden csikóbirtokos köllőleg kiállított közszégi bizonyítvány által tartozott kimutatni, hogy istállójában *egy év* lefolyása óta nem volt ragályos lóba. — Így igyekeztünk megvédeni gazdatársaink érdekeit, amint azt minden lelkiismeretes embernek köllőessége; ennek ellenében tehát a fent citált tudósítás nemcsak valótlan állított, de olyat is, ami az uradalom eljárását diszcreditálhatta volna*). — Miután megvagyok győződve, hogy azon passus csak tévedésből, jóhiszeműleg csuszott ki ily formában a tisztelt tudósító tollából, kérem jelen soraim felvétele által alkalmat adni nékem arra, hogy az uradalom eljárását gazdaközönségünk előtt a köllő világitásba helyezhessem. — Upor, 1894. aug. 5. A tekintetes szerkesztő ur kész szolgálja: *Zichy Andor gróf.*»

Hírek a nagyvilágból.

A magyar ministerelnök, *Wekerle* Sándor dr., s két ministertársa, ugymint *Lukács* Béla kereskedelemügyi és *Josipovich* Imre horvát minister pár napot Lembergben töltöttek, hogy megnézzék és tanulmányozzák a lengyelek orsz. kiállítását. Amerre csak megfordultak a magyar ministerek, úgy a kiállítás, mint a város területén, dacára annak, hogy nem ministeri minőségben, hanem csak mint magán személyek látogattak el

*) Sit venia verbo!

Szerk.

Folytatás a mellékleten.

az államférfiak Lembergbe, mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták őket. A nagyszámú közönség „Éljen Magyarország!” — „Éljen Wekerle!” kiáltásokkal adott kifejezést üdvözlésének. — A miniszterek tiszteletére adott ebédén *Badeni* Szaniszló gróf, a kiállítás h. elnöke, a magyar nemzetet éllette. *Wekerle* miniszterelnök a lengyel királyság magasztos felvirágzására emelte poharát. Távozáskor a lengyel főurak megígérték, hogy Magyarország iránt érzett rokonszenvüknek avval is kifejezést fognak adni, hogy az ezredéves nemzeti ünnep alkalmával a magyarországi kiállítást meglátogatják — Ez a látogatás örövendes alkalmul szolgált arra, hogy a két hős nemzetek évszázados, sok véres és dicső harcban szövődött barátságát ünnepies módon újabb is megszilárdíttassék.

A japán-kínai háború, mely immár a kelet-ázsiai harctéren, a koreai királyság területén, a háboruba keveredett két nemzetnek összes szárazföldi és tengeri haderejét egymással szembe állította, változó hadi szerencsével foly. A japánok érzékenyen megverték a kínaiak szárazföldi hadseregét, de a tengeren a kínaiaknak kedvezett a hadi szerencse. *Csai-Csen*, Kína császára, *Li-Hung-Csang* fővezérnek parancsot adott, hogy a „pestises japánokat” az utolsó szálig irtsa ki és semmisítse meg. — Anglia, mint közvetlenül érdekelt szomszéd, mindent elkövet, hogy a háború lefolyását siettesse és amennyire csak lehet Japán s Kína között a békét helyreállítsa. *Li-Hut*, Korea királya, a japánok fogságába került. — Kínának számos tartományában a felhőszakadás borzasztó pusztításokat vitt végbe. Ez a veszedelem, mint vélik, segíteni fog, hogy *Csai-Csen* kínai császárnak harcias gőgjét békés szelidséggé formálják a közben járó európai nagyhatalmak.

A kolera. Lembergben sürgönyzik, hogy egész Galiciában tegnap 94 betegezés és 41 haláleset volt kolera következtében. — Az aratók munka közben kidőlnék és rögtön kimulnak.

Maillott Ferenc dr., az egész emberiség jöltevéje, mert ő találta ki, hogy a *kinin* a lázas hideglelés ellen csálhatatlan orvosság, Párisban, életének 91. évében elhunyt. Áldás emlékére!

Az Északamerikai Egyesült Államok száma egyegy megszaporodott, t. i. *Utah* területével. Így tehát az amerikai unió most 45 államból áll.

Hírek az országból.

Királyunk Öfelsége nevenapján, f. hó 18-án, az egész országban és az összes vallásfelekezetek templomaiban hálaadó istentiszteletet tartanak.

A *Wekerle* Sándor dr. beszámolója, melyet választói körében N. Bányán ma egy hete mondott, eseményszámba megy. Két nagy jelentőségű feladatot pendített meg a nagybányai beszámoló: a közigazgatási reformot és a nemzetiségi kérdés megoldását. A közigazgatás rendezése tekintetében azokat, kik a mai rendszerben alkotmányunk védőbástyáit látják, megnyugtatta a miniszterelnök, hogy a *közzabadság megővése egyik legfőbb pontja annak a tervnek, melylyel a kormány a közigazgatás allamosítását keresztyénni ohajlja.* — A miniszterelnököt N. Bányára vezető útjában már Szatmáron osztatlan lelkesedéssel fogadták, utja pedig Bányáig és onnan M.-Szigetig, honnan *Wekerle* dr. vasuton Lembergbe utazott, valóságos diadalut volt.

Magyarországon a buza, árpa és részben a rozstermés is gyengébb az idén, mint volt tavaly s egyedül csak a zab felel meg a mult évi termésnek. Ami a minőséget illeti, az kivétel nélkül kiváló. A kukorica mindenfelé sokat szenvedett már a rekkenő hőségtől és nagy szárazságtól, csak a tengerparton és az északi határhegységben voltak csekély esők.

Különfélék.

(A király adományai.) Öfelsége, kabinetirodája útján, Babaréki Dániel n.-raskai és Soltész Gyula ev. ref. lelkészek részére 30—30 ftnyi, — továbbá Hladónik Mihály dricsnai, Varga József k.-raski, Soltész Károly bánóczi, Kuzsímír János hegyii, Turdanic Mihály petróczyi, Szankulics László technai, és Kerlik János n.-brezsnyczei tanítóknak 15—15 ftnyi, — végül Cziráki József b.-olaszi lakosnak 25 ftnyi kegyes adományt küldött.

(*Wekerle* miniszterelnök öexcellenciája) mint már lapunk ma egy heti számában is, akkor még a dátum említése nélkül, jelentettük, folyó hó 9-én este a *M.-Laborcs* felől 8 óra 15 perckor Ujhelybe érkező vonattal csakugyan érintette városunkat. Előbb úgy állott a dolog és az volt a hír, hogy már aug. 9-én reggel, és pedig azon a vonaton, melylyel Lembergbe, a galicziai országok kiállítás megszervezése után indult haza felé, *Lukács* kereskedelmiügyi miniszter társaságában érkezik Ujhelybe

a kegyelmes ur és hogy ugyanakkor városunkban megtekinti az új dohánygyár berendezését is. — Ennek az örövendes hírnök hallatára *S.-A. Ujhely* már aug. 8-án ünneplő nemzeti díszbe öltözött. A középületekről és a magánházakról nemzetiszínű zászlók hirdették, hogy egész Ujhely, párt- és vallás különbsége nélkül, lázas örömmel és lelkesülten kívánja köszönteni magas vendégét, diszpolgárát, az országnak éppen most Galiciában is megünnepelt miniszterelnökét. — Másnap reggel, egy vasuti kis-állomás környékét, mint a nagy-állomás udvarát is sok száz és több ezer főnyi embersereg szállotta meg... fájdalom, hogy csalódott. A várva-várt különvonat hozott ugyan két pompás szalonkocsit, de a miniszterelnök nélkül. Öexciája, ugyanis, Ujor-állomáson kiszállt, hogy szeretett apósánál, főispánunk öméltóságánál, a szép Kelecsenyben kipihenje a lengyelországi nagy ut fáradalmát és hogy a kedves család körében, mely öexciájának második édes otthona, kellemesen felfrissüljön. — Mikor a reggeli különvonat Ujhelybe ért, *Lukács* miniszter kupéjában még aludott. — Jóformán szét is oszlott már a kegyelmes urakat hiába várt közönség, midőn *Lukács* miniszter egy szempillantásnyi időre, amint barátjának *Dókus* Ernő országos képviselőnek köszönt, a gyorsvonat elindulásakor megjelent az ablaknál. Éljen-szóval kívántunk, a kik még ott voltunk, Ujhely nevében jó utat a miniszternek, mire ő igen nyájasan intett mindnyájunk felé *isten áldjon-t.* — Este, hét és nyolc óra közt, ismétlődött a népvándorlás. Vagy 5 — 6000 főnyi sokaság zsongott a nagy állomás környékén, míg végre, ki itt, ki amott, a peronnon, az állomásnak hosszú előtornácán, a várótermekben, étkezőkben, nagy ügyvel-bajjal, mindenütt ember-emberhátán, a gyártelepi főműhely tüzőtől százada által kifeszített kötél-korlát mögött elhelyezkedett. A kötél-korlát előtt, a közepén *Matolai* Etele alispán körül, mondhatjuk, hogy Ujhely összes intelligenciája pártkülömbőség nélkül foglalt helyet. Jobbról és balról a hölgyek igen díszes és népes csoportja állott. A rendezéssel és a rend fenntartásával *Barthos* József ujhelyi főszolgabíró foglalkozott. — Ezalatt a *Kopasska*-hegy tetején messzire lobogó örömtűz égett. A városnak egyes, a miniszterelnök vonatának közlekedését szemeltartó háza pedig bengáliai fény áradatában fűrdtek. Kiválóan pompás és szemet, szívet gyönyörködtető látványt nyújtott *Gyula-lak*, mely abban a pillanatban, amint a miniszterelnök kocsiját hozó vegyes vonat a kis-állomásra befűtült, piros görögtűzben és meg-megújuló fényáradatban ragyogott. — Így vártunk szorongó szívvel (és bizony szorongó helyzetben is) míg végre némi késéssel 8 óra 20 perckor berobogott a hosszú vonat, melynek utolsó szalon-kocsijából Magyarország díszes, dicsősége: *Wekerle* miniszterelnök apósa *Molnár* István főispán, barátja *Dókus* Gyula vm. főjegyző, *Margitai* József dr. ministeri titkár és a „kis kegyelmes” (*Wekerle* Sándor, gimn. VII. o. tanuló, a miniszterelnök nagyreményű fia) társaságában s kíséretében szállott ki minden oldalról köszöntetve legott egetverő lelkes éljen-zéstől. Amint *Wekerle* miniszterelnök, ugyszólván sodortatva a korlátokat áttört emberáradattól, arra a helyre ért, hol a tengernyi sokaság centruma mozdulatlanul állott, *Matolai* Etele alispán a következő szép beszéddel üdvözölte:

Nagyméltóságú Miniszterelnök ur!
Kegyelmes Urunk!

Vármegyénket nagy szerencse érte e mai napon, midőn Nagyméltóságú Miniszterelnökét saját területén tisztelheti; és különösen szerencsés vagyok én, hogy vármegyénk nevében Nagyméltóságodat üdvözölhetem. — Nem pusztán a szokásos, vagy kötelezett tisztelő fogadtatás ez, — a melylyel minden törvényhatóság alispánja minden alkalommal, minden Minisztert üdvözöl; Zemplén-vármegye Nagyméltóságod iránt sokszoros hállára van lekötelve, a kinek ránk fordított figyelmét és kegyes jóakarát az e helytől alig néhány lépésnyire emelkedő nagyszerű épületek*) is feltűnően tanúsítják. (*Nagy éljenzés.*) De korántsem csak azért, mert Nmigd helyi érdekeinkre is nagy figyelmet fordít, — voltam bátor mondani, hogy a tisztelet több azon mindennapi tiszteletnél, a melylyel minden miniszterelnököt fogadni szoktak. A nagyméltóságod iránti tisztelet gyökerei sokkal mélyebbre nyulnak és messze terjednek vármegyénk bár eléggé nagy, de egész hazánkhoz képest mégis szűk határain; mert Nagyméltóságodat, aki évtizedek óta első volt, hogy nemcsak a szabadelvűség nevében kormányozta kedves hazánkat, de annak törvényhozását is végre valódi szabadelvű irányba vezette — (*Hosszan tartó lelkes éljenzés*) az egész ország minden vármegyéje, minden törvényhatósága mélyen tiszteli, rajongó ragaszkodással környezi. (*Hosszan tartó éljenzés.*) Legyen tehát szabad Nagyméltóságodat arra kérnünk, hogy a megkezdett irányban következetesen haladva, még sok va-

*) Szónok a dohánygyár gyönyörű telepére célzott. Szék.

lódi szabadelvű alkotásokkal boldogítsa szeretett hazánkat; (*Meg-megújuló éljenzés.*) a Mindenható pedig arra kérjük, hogy Nagyméltóságodat allandó egészségben, ernyedetlen testi és szellemi erőben, megtörhetetlen munkakedvben, lehető teljes boldogságban igen igen sokáig éltesse! (*Szünni nem akaró viharos éljenzés.*)

A szónoki hévvel mondott szép üdvözlő beszéd igen jó hatást gyakorolt a miniszterelnökre és a hallgatóságra. Időbe telt, míg az újra, meg újra viharos erővel ki-kitört éljenzés csendesedni kezdett, — amikor is választát azon kezdte a miniszterelnök, hogy az öszinte szívből jött üdvözlést hasonlóval viszonzozza; azután mondotta, hogy öneki mindig nagy örömet szerez, ha ebbe a vármegyébe jöhet; nemcsak azért, mert ötet ehhez a vármegyéhez, ennek a vármegyének székvárosához, a tisztelet és a barátság érzelmei vonzzák s csatolják, hanem és kiváltképen azért, mert Zemplén-vármegye az ő multjának kegyeletes hagyományait mindig össze tudta egyeztetni a szabadelvű haladás követelményeivel. (*Hosszan tartó éljenzés.*) Kellemsen néki, hogy ez a mostani, habár csak futólagos alkalom, ötet újabb és maradandó kedves emlékeknek juttatja birtokába (*Éljenzés*) végezetül, biztosítván mindenkit arról, hogy hazáját mindig hű szeretettel fogja szolgálni, ajánlotta magát továbbra is a közönség jóindulatú támogatásába. — A miniszterelnöknek eme végső szavai már alig voltak hallhatók a minden oldalról elemi erővel folzugott éljenektől. Ezeren meg ezeren és mindannyian egyszerre akartak lenni olyan boldogok, hogy a miniszterelnök közvetlen közelébe jussanak, hogy ötet szemtől-szemben láthassák, hogy leereszkedő, nyájas beszélgetést hallhassák, hogy azután nagy szerencsésükké dicsekedhessenek. Hanem csak keveseket érhettek ez a nagy szerencse, mert az egyik ember a másik embertől előbbre mozogni alig tudott. — Vonatindulásig *Wekerle* miniszterelnök, amint az emberáradat ide, vagy oda sodorta, igen kedélyesen társalgott környezetével; második csengetéskor főlzállott kupéjába, leeresztette az egyik ablakot s azon kihajolva társalgott a közelében állókkal. Harmadik csengetéskor visszavonult a miniszterelnök s *Dókus* Ernő társaságában tovább utazott. Ugy a távozó miniszterelnököt, mint deli természetű csinos szőke fiát, ki a hölgyek kívánságára nagyszerűen megmutatta magát a kupé szalonjának egyik ablakánál, lelkes éljenzéssel bocsátották el a pályaudvarból. — Lelkes óvációkban részesítették azután még *Molnár* István főispán öméltóságát is, ki a vonat eltávoztával *Margitai* József volt kedves titkára társaságában a városba hajtatott és az éjet Ujhelyben töltötte. — Másnap reggel Kelecsenybe utazott öméltósága, búcsút vevén jó barátaitól ezekkel a szavakkal: *A viszonzlításra Kelecsenyben, István napjára!*

(Személyi hir.) *Fablánczy* Sándor, honvéd tábornok, dandárparancsnok, e hó 10-én városunkban időzött és megsejmelte az itten állomáson honvédzászlóaljnak az afrikai hőségekben, nagy fáradsággal végrehajtott hadgyakorlatait. A tábornok általában meglegedésének adott kifejezést.

(Kinevezés.) Főispánunk öméltósága f. hó 6-án kelt elhatározásával a n.-mihályi közkórház-igazgató főorvosává *Kerekes* Pál dr. varannai járásorvos t. barátunkat nevezte ki. — Gratulálunk! A kinevezés következtében megüresedett járásorvosi állomásra vonatkozó pályázati hirdetésny lapunk mai számának *Hivatalos Rész*-ében olvasható.

(A rk. uj plébános bevonulása.) *Lengyel* Pál, Ujhely város ujonan kinevezett róm. kat. plébánosa, ma egy hete tartotta bevonulását. Fogadására vallás különbsége nélkül ezernél nagyobb számú intelligens közönség gyűlt a vasuti állomás pályaudvarára s a tüzoltó-egyesület és rendőrség által tartott szép rendben várta a Kassa felől érkező vonatot. Pontban három negyed háromkor robogott be a vonat, melynek egyik első osztályu kocsiszakaszából elsőnek lépett ki az ötvenes években járó, azonban már galambosz, nyájas tekintetű és kellemes megjelenésével egyszeriben szimpátiát keltő *Lengyel* Pál, Ujhely városnak új róm. kat. lelkésze. Öt követték nyomban kassai kísérei és pedig: *Timkó* József az *Abauj Kassai Közöny* tulajdonosa és *Ries* Lajos a *Felső Magyarországi* felelős szerkesztője, továbbá *Fülöp* Károly, *Halász* Mihály, *Hanusovszki* István, *Horváth* Lajos, *Wilrotter* Henrik és *Malaszt* Ferenc, valamint *Dókus* Gyula vm. főjegyző, *Hardenberg* Aladár és *Vay* Ernő grófok, *Dongó* Gy. Géza vm. főszámvevő és *Thuránszky* László vm. aljegyző. Riadó éljen fogadta a peronra lépő lelkészt, minek lecsillapultával *Timkó* József lépett a fogadók által képezett félkörbe és ékes szavakkal mutatta be a „kurucok fővárosából, a kurucok vármegyéjébe” kísért új plébánost, mondván a többek között: „Mi kassaiak fájó szívvel válnak meg a derék paptól, akit a gazdag tapasztalat bölcsességgel áldott meg és aki ennek dacára ifju erővel lépi át új hivatása küszöbét, hogy ténykedésével, tudásával, hitbeli mélységével új otthonában épp úgy meghódítsa a maga számára a közönség minden rétegét, amint azt tennie Kassán sikerült.” Az éljen-

zésekkel kísért szép beszéd után *Uffalussy* Endre főbíró üdvözölte a város közönsége nevében az új lelkészt, majd pedig átadta a szót *Román* Jánosnak, a róm. kat. hitközség főgondnokának. Tartalmas hévvel előadott szép beszéd volt az, melyben a róm. katolikusok képviselőjében fogadta az új lelki pástort, kit jó hírneve már megelőzte és biztos alapokon látja nyugodni az egyházközség jövőjét, mert új lelkészeben jeles férfit nyert, kinek működését felelősséggel teljes, diszes állásában a vallásosság és hazafiasság fogják mindenkoron vezérelni és kinek a népnevelés terén kifejtendő működése elé szintén nagy bizalommal és reménységgel néz elébe; és hogy általában áldásos tevékenységét minden irányban érvényesíthesse: felajánlotta cserébe legszebb emberi jutalom gyanánt az osztatlan tisztelet, szeretet és ragaszkodás zálogát. — Hosszan tartó, szívből fakadó éjjelezés volt befejezése a szépen előadott beszédnek, melynek elhangzása után *Lengyel* Pál válaszolt. Szemmel látható meghatottság vett erőt rajta, mikor a diszes fogadtatást, üdvözlést, itt ott megremegett hangon köszönte. Kiváló képességéről és műveltségéről tett előtűnk tanubizonyítást a fogadásra adott válasza, melyben már első beköszöntője gyanánt megjeleli az utat, melyen haladni fog. A közjó, a népnevelés, a jó egyetértés, szeretet ápolása valláskülönbség nélkül a cselekvés tere, melyen mint ékes szavaival, a meggyőződés hangján kifejezte, új állásában mindenkor haladni kíván. Beszédét általában tetszéssel, megelégedéssel, bizalommal és reménységgel fogadta a közönség s ezért lelkes és hosszas éjjelezés volt reá a válasz. Ezután *Lengyel* Pál, balján *Matolai* Etele alispánnal, *Dókus* Gyula diszes négyes fogatára ült, követve a kíséret és fogadók által elfoglalt harminc magán fogattól és a gyalogosan igyekvő közönség soka ságától, a lobbogó-diszbe öltözött *Kossuth* utcán a plébánia-templomba vonulván. A zsüfolásig megtöltött templomban az új plébános nagy segédlettel *Te Deum*-ot mondott Ennek végeztével a plébánialakba vonult. Új otthonában előbb *Matolai* Etele alispán, utána a r. k. egyháztanács nevében *Pólyai* Gyula üdvözölte. Este az új házigazda a kassai vendégeket és többeket városunk előkelőségei közül igazi magyaros vendégszeretettel szíves vacsorára hívott, melyet hogy a hangulatosnál hangulatosabb fölköszöntők árja fűszerezett, említünk szinte felesleges.

(*Molnár Béla dr. beszámolója.*) *Molnár* Béla dr., az olasz-lisztkai kerület országos képviselője, mint lapunkkal közli, O.-Lisztkán ma egy hete tartotta meg beszámolóját választói előtt, kik rendkívüli nagy számmal sereglettek össze a beszámoló beszéd meghallgatására. A választók gyűléséből *Mecner* Gyula vezetése alatt küldött-segét menesztettek *Hammersberg* Jenő vendégszerető házához, hogy *Molnár* Béla dr. képviselőt a választók gyűlésére meghívják és elkisérjék. A képviselőt *Rimaszombathy* Pál üdvözölte szép szavakkal, mire *Molnár* Béla dr. országos képviselő elmondotta tartalmas, sűrű helyeslésekkel megszakított, remek, a *Nemzet* aug. 6-iki számában közölt beszámoló beszédét, melyet a választók nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadtak. A beszéd után *Mecner* Gyula köszönetet mondott a beszámoló után és kijelentette a választók rendíthetetlen bizodalmit szeretett képviselőjük iránt. r. l.

(*Csatornaépítés.*) A város képviselőtestülete f. hó 4-én tartott közgyűlésében döntött a *Rákóczi*-utcai, még eddig kiépítetlen csatorna sorsa fölött és pedig örömmel konstataljuk, hogy *eredményesen*. Ugyanis, a város főbírája erre a közgyűlésre bemutatta, a csatorna még kiépítetlen részének hozzájárulás utján való fedezése tárgyában az érdekeltekkel felvett jegyzőkönyvet s evvel kapcsolatban *Péter* Henrik vállalkozónak a csatorna folytatásos kiépítése iránt beadott ajánlatát. A közgyűlés belátván a csatorna kiépítésének valóban elodázhatatlan voltát, rövid tanácskozás után határozatilag kimondotta, hogy az építkezés költségeit $\frac{3}{4}$ -ed részben a város házipénztára fedezendő, míg $\frac{1}{4}$ -ed részben az érdekeltektől háztulajdonosok házbéradójuk arányában lesznek kötelesek viselni. *Péter* Henrik ajánlatát abban az esetben fogják elfogadni, ha az érdembe hozandó kereseti összegért három évig elvár. A számvevő bizottságot ez alkalommal megbízták, hogy a csatornázási költségek vállalati összegének költségvetés útján leendő fedezéséről, akár pótköltségvetéssel, akár hitel-átruházás útján gondoskodják. Végül megelégedéssel és elismeréssel említjük föl, hogy a csatorna folytatásos kiépítését az elmúlt héten már megkezdették.

(*Nyári multság.*) Az új helyi kereskedő ifjak részéről, ma egy hete, az Abonyi féle nyári mulató helyiségben rendezett táncmultság egészben véve igen jól sikerült. A négyeseket 50—60 pár táncolta és csak viradatkor oszlott széjjel a hangos kedvű vidám társaság. Meg kell említenünk, hogy a táncterem díszítése igen csinos és izléses volt, ugyszintén, hogy a színes lampionokkal világított kerti helyiségben terített asztaloknál Abonyi vendéglős jó italok és ételek pontos felszolgálásáról gondoskodott. A jövedelemből az Újhelyben föllállítani célba vett *Kossuth*-szobor-alap javára 53 ft 37 krt juttattak a derék kereskedő ifjak. A hölgykoszo-

ruban ott voltak; *asszonyok*: Abonyi D. Mórné, Bánóczy Kálmánné, Bárczy Béláné, Behyna Kálmánné, Behyna Miklósné, Bródy Hermanné, Csaszlovszky Jánosné, Feldman Markusné (Eszenyből), Frenkel Lipótné, Frisch Hercziné, Frommer Mórné, Gottlieb Edéné, Gottlieb Ignácné, Grausz Ignácné, Guttman Salamonné, Grünbaum Simonné, Haas Fülöpné, Herzog Lipótné, Krikbaum Gyuláné, Knopfler Sándorné, Kornfeld Mórné, Landsmann Adolfné, Malártsik Györgyné, Németi Bertalanné, Neuirth Adolfné, Perlstein Mórné, Rác Imréné, Reichard Lajosné, Schiller Samuné, Schön Arnoldné, Schön Miksané, Schwarcz Farkasné, Stenczel Lajosné (Tokajból), Székely Imréné, Szöllősi Sándorné, Werner Miksané, Wihs Keresztélyné, Zöldi Sámuelné. — *leányok*: Abonyi nővérek, Bródy Vilma, Czeininger Elza (Kassáról), Dobi Angyalka, Deutsch Honor, Fendrich Ilona, Fuchs Szidónia (Tolcsváról), Fränkel Róza (Esztergomból), Grauss Ilona, Guttman Jenny, Krickbaum Mariska, Knopfler Regina, Kuharik Zsófia, Lietner Teréz, Malártsik Irma, Neuirth Vilma, Pecher Magda (N.-Szaláncz), Perlstein Margit, Rác Erzsike, Schön Ottli, Schwarcz Hermin és Szidi, Szilvassy Irénke, (Kassáról), Szöllősy Margit, Tóth nővérek, Vályi Matild, Zöldi-nővérek.

(Az önk. tüzoltó egyesület) újabb leendő szervezése céljából kiküldött bizottság (Hlavathy Elek és Szöllősi Sándor) a város képviselőtestületének legutóbb tartott közgyűlésére bemutatta a szervezkedés megtörténtéről, illetőleg a szervezkedés eredményéről szóló jegyzőkönyvet. A közgyűlés, tekintettel arra, hogy a régi *ö. t. o.* egyesület parancsnoksága lemondott s ehez a működő tagok is hozzájárultak, az egyesület utjonnan szervezését *tudomásul vette*. — Egyidejűleg az *ö. t. o. e.* igazgató választmányát megbízták, hogy a tüzrendőri szabályrendelet módosítása tárgyában előterjesztést tegyen.

(*Kinevezés.*) *Zavirka* Viktor telekkönyvi átalakító napidíjas, a nagy-mihályi járásbírószághoz irnokká kinevezetett.

(*Időjárás.*) Ez a hét is elmúlt eső nélkül, ami fájdalom, azt jelenti, hogy az idén már nálunk nem igen lesz kukorica-szüret, mert a kukorica szára, még mielőtt a csövért megérlelhette volna kóróvá száradt. A hőmérő d. u. 2 óra tájban R. 35—38 fokos meleget mutat. Tegnap beborult. Talán esni fog. Hanem keserves rezignációval erre a kései esőre is lehet majd mondani az egyszerű szegény emberrel: »Adtál Uram esőt, de nincs köszönet benne!...«

(Az új helyi »Cognac-gyár« kitüntetése) *Wekerle* Sándor dr., miniszterelnök, a lemergi orsz. kiállításon megítogatta az új helyi konyakgyár pavillonját is és az ott megízelt konyak jószágáról, mint bennünket értesítenek, elismeréssel nyilatkozott. *Btl.*

(*Tüz.*) F. hó 10-én, reggel 4 órakor, a Hajnal u. 91. sz. Vályi István gazdasági épületének szalmás fedele, valószínű, hogy gyújtás következtén, néhány pillanat alatt lángba borult. Ettől tüzet fogott a szomszédos *Nyeviczkey*-féle majorsági épület zindely fedele is és a száraz időben rövid félóra alatt menthetlenül leégett. Dicsérettel kell megemlítenünk, a városi önkéntes tüzoltókat, kik, élükön *Juhász* Jenő főparancsnokkal, az oltás nehéz munkájában elismerésre méltó buzgalmat fejtettek ki.

(A s.-a.-új helyi takarékpénztár) a dohánygyár közelében termény-raktárt állít. Ezt az üdvös intézkedését a takarékpénztárnak, hogy t. i. a helybeli pangásnak indult terménypiacnak szándékozik lendületet adni, örömmel hozzuk köztesdomásra. A termény-raktárt még ez évi szeptember hó folyamán átadják a közforgalomnak. — *Btl.*

(*Beton-gyalogjáró.*) A Széchenyi-téren, a Hornyai féle háztól *Schön* Sándor háza szögletéig terjedő részen, a gyalogjárónak réges-régen rozsz, nyaktörő kövezetét felszedték és a helyett, a képviselő testület elhatározásából, az eddiginél jóval szelesebb beton-gyalogjárót készítenek. Szakértők véleménye szerint a beton-gyalogjáró, úgy külső kiállításra, mint tartósságra is, nemcsak hogy az aszfalttal kiállja a versenyt, de sőt bizonyos tekintetben azt még felül is mulja. Ha ez a próbagyalogjáró beválik, akkor minden valószínűség szerint a Fő- és a Kazinczy-utca egy egy részét is beton-gyalogjáróval fogják ellátni. Az építkezést *Péter* Henrik és *Gärtner* Viktor vállalkozó mérnök teljesíti.

(*Öngyilkosság.*) *Kuharik* János honvédszázados özvegyének *Zsófi* nevű 21 éves hajdon leánya, f. hó 7-én éjjel, saját lakásukon, édes atyja golyóra töltött vadászfegyverével mellbe lötte magát és három órai halálta után kiszenvedett. A fiatal, csinos leánynak ez a végzet s tette, megdöbbenést és őszinte részvétet keltett Újhelyben. Mi indíthatta a borzasztó elhatározásra a művelt, sőt költői lelketű leányt, hogy gyilkos fegyverrel oltsa ki életét, és éppen akkor, mikor már a megélhetés kenyerét postai alkalmaztatásával is biztosította magának, bizonyosan tudni nem lehet. Hátrahagyott leveleinek burkolt tartalma szerelmi csalódást és életuntságot enged sejtetni. — Szerdán délután temették el nagy

részvét mellett. Özvegy édes anyja, fitestvérei, barátai és nagy közönség kísérte a koporsót, melyen a család és barátok fonta koszorúk virágjai között ott illatozott a lilium is. Béke hamvaira!

(Az új helyi iparos tanulók munkakiállítás) a tornacsarnokban ma d. e. 10 órától esti 6 óráig nyitva lesz és az érdeklődők belépő díj fizetése nélkül megtekinthetik. A kiállító száma felül van a 110-en; ennél fogva összesen 150 ft fog jutalmazásra fordítatni. — A díjazás ötféle; díjat minden kiállító kap, mert oklevelek is lesznek a pénzjutalmakon kívül. — A sok csinos tárgynak több mint a fele eladó. —

(*Kazinczy Ferenc sirjánál.*) A sárospataki magyarnyelvi tanítói pótanfolyamot vezető tanárok, u. m. *Dezso* Lajos igazgató (a pótanfolyam igazgatója) *Veres* Ferenc képzőintézetű tanár, *Seliga* Antal varannai igazgató-tanító és *Kiss* István mezőlaborci állami isk. tanító a tanításon és a magyar nyelven való folytonos társalgáson kívül minden kínálkozó alkalmat, módot és eszközt felhasználnak arra nézve is, hogy az oktatásukra bizott idegen ajku tanítóknak a hazaszeretet érzelmét öregbítsék. Hol kínálkozik erre annyi alkalom, mint éppen Zemplén-vármegyében, ahol *Kazinczy* Ferenc, a nagy nyelvújító, aluszza örök álmát; hol II. *Rákóczi* Ferenc szabadsághöz született; hol a Rákócziak régi várának romj i emelkednek, a Rákóczi-korra emlékeztető számos nemzeti ereklyét rejtve magukban. Itt van a reformátusok negyedfélszáz évnél régebbi főiskolája gazdag gyűteményével stb. stb. A pótanfolyam időtartama alatt minden szombatn délután rendeztek a tanfolyamot vezető tanárok a néptanítók számára egy-egy tanulságos kirándulást. Ezek közül a kirándulások közül egyik legépületesebb volt az, melynek ma egy hete a széphalmi manzóleom s környéke volt a színtere és amely kirándulás maradandó nyomokat fog hagyni a pótanfolyamon résztvevő tanítók lelkében, kik a legnagyobb lelkesedéssel zárandokoltak Széphalomra *Kazinczy* Ferenc sirjához. Itt a *Szózat* 1. és 2. versének elnéklése után *Veres* Ferenc tanár mondott remek és szívhez szóló emlékbeszédet; vázolvá *Kazinczy* F. irodalmi működését, küzdelemmel teljes életét és törhetetlen hazaszeretetét. Majd *Dezso* Lajos igazgató vontá le a tanítók részére *Kazinczy*-nak, a »nemzeti iskolák« felügyelőjének működéséből a hazafias törekvésű tanítók által megszívlelendő tanulságot. Végül *Kiss* István, a pótanfolyam egyik vezető tanára hívta fel a tanítókat, a nemzet igazi napszámait, hogy ezen a napon, ezzel az ünnepies alkalommal és ezen a szent helyen s a *Kazinczy* sirjánál, merítsenek lelkesedést a további kitartó munkára a magyar nyelv tanulására s a magyar szellem terjesztésére; egyszersmind a néptanítók hazafias munkájára s törekvésére Isten áldását kérte. Ezek során kegyeletes, tanulságos és hazafias ünnepség a *Szózat* 3. és 4. versének elnéklésével véget ért. r. l.

(*Nagy tűz.*) Folyó hó 9-én délelőtt Alsó-Regmecz községében nagy tűz pusztított, mely a forró szárazságban és lengedező szélben a község virágzó részét, 24 lakóházat, melléképületeket, soktakarmány és életmentő rövid pár óra alatt elhamvasztott; ezen kívül több szarvasmarha is beégett. A leégették kára igen nagy, dacára annak, hogy az épületek nagyobb része biztosítva volt. A tűz oka kipuhathatatlan.

(*Révész Imre*) táncitanító ez idén második tanfolyamát e hó 18-án szombatn végzi be, mely alkalommal első osztályu növendékei részére a Diána termében, esetleg általános kívánatra az Abonyi-féle kerthelyiségben táncvizsgálatot rendez, melyre az érdeklődőket s általában a tánckedvelőket tisztelettel meghívja. Belépő díj: szakmelyenkint egy korona. — Kezdeté pont 8 órakor.

(A »Zemplén« fekete táblája.) Ugy tudjuk, hogy az estende égő lámpa nélkül és még hozzá sebesen hajtó bérkocsisokat megbüntetik. Helyes. Kíváncsiak vagyunk azonban, miért nem tesz ki ezt a *magánfogatok* tulajdonosaival is? Vagy talán *ezeknek* szabad bizonyos kiváltság alapján? A szemfüles rendőrség magára vállalja-e a felelősséget az esetleges szerencsétlenségért? — mi nem hisszük; de nem hiszi más sem. Nem fog jogtalanságot elkövetni, ha *ilyeneket* is megfigyel »*ébersége*« révén és tesz róla. sl. — Városunk érdemes főbíráját ezen a helyen hetekkel ezelőtt megkértük, hogy a Csalogány-utcában elterülő szerbtövis-erdőket annak rendje és módja szerint sziveskedjék kiirtatni. Minthogy azonban városunk érdemes főbírája erre a mi kérésünkre még csak a fülebotját sem mozdította: most már a járás erélyes főszolgabírájához appelláljuk az ügyet, kérvén, hogy a) szerbtövis erdőket gyökeresen kiirtani, — b) a hanyagságban talált községi elüljárásági közeg ellen az ide vonatkozó büntető jogszabályokat alkalmazni, c) azt, hogy e közérdekű felszólalásunk most már nem talál süket fülekre, jövő számunkban konstatalni engedni sziveskedjék.

(*Esküvő.*) *Petrás* József, kir. törvényszéki irnok, Vehéczen f. hó 7-én vezette oltárhoz *Reteghy* Mikály kedves és szép leányát, *Bertát*. Nász-nagyok voltak: *Nyeviczkey* József és *Nyeviczkey*

Pál; nyoszolyó asszonyok: özv. Lehoczky Miklósné és Nyeviczkey Pálné; vőfélyek: Rettegny Géza (a menyasszony testvére) Orosz István és Füzesséry György ifj.; nyoszolyó leányok: Radványi Margit, Vokán Ilona és Aranyossy Anna. Az esketést Aranyossy Gyula rk. plebános (a menyasszony nagybátyja) végezte. — *Bt.*

(Szökött rab.) Balla István, hermányi származású csavargó, kit csak e napokban itélt el az új helyi törvényszék betöréses lopás miatt hat havi börtönre, e hó 8-án, mikor fűzfavessző-vágás céljából többmagával a Bodrog partjára kiment, egy észrevétlen pillanatban megszökött. Körozik mindenfelé.

(Elfogott tolvaj.) E hó 6-ikáról 7-ikére menő éjjel Hérics Sándor kocsigyártó Feleki-utcai műhelyéből, az ott alvó segédek óráit, pénzt, minden ruháját körülbelül 100 ft értékben, ismeretlen tettes ellopta, úgy, hogy mire reggelre felébredtek, alig volt mibe öltözniük. Ekkor tettek jelentést a rendőrségnél s legott megindult a nyomozás és pedig eredménytel, mert a tettest Mester Károly, kolozsvári származású facér szüster segédét, Lévy Ferenc rendőr a szomatori vasúti állomáson, a hová a tolvaj Ujhelyből gyalogszerrel ért, elfogta, s az összes lopott tárgyakal visszakísérte. Atadták a vizsgálóbírósnak.

(Villámos munkakiállítás.) A Budapest f. hóban megnyíló villámos kiállítás megtekintésére Ujhely város iparosai közül mintegy negyvenen fognak leutazni. Az iparosokat Bánóczy Kálmán ip. test. elnök vezeti.

(Elítelt szolgáló.) Megirtuk nem régiben, hogy Orosz Palcsó Rozália, ki Sáros-Patakon a Szabó Béla malomtulajdonos szolgálója volt, dacára, hogy csak 16 éves mult még, a gazdája jószágát avval hálalta meg, hogy annak pénztárcáját szorgalmasan házi asszonyának az élés kamaráját pedig rendszeresen fosztogatta, míg lopott tárgyakat részint rokonainak adta, részint orgazdáknál rejtette. A kir. törvényszék e hó 3-án ült törvényt a zsvány-leány felett, s viselt dolgaiért 6 havi fogházra ítélte. A magát megmakacsolt tolvaj szolgálóleányt, mint bűnös cselekményeiben részes anyját is, csendőri fedezettel kellett a vég-tárgyalásra elővezetnünk. *r. l.*

(Jó a doktor.) Sokszor mondják úgy nálunk faluhelyen: »minek a doktor?« Pedig hogy igen is kell a doktor, mutatja ezt a következő eset is: Lukán a R. L. tanyáján Hegedűs János öregbéré meghagyta kedves oldalbordájának, hogy míg ő a mezőn lesz, a kis lányukra úgy vigyázzon, mint a két szemével. Az öreg el is ment, az anyjuk pedig *bekövászolt*. Hanem mire *dagasztani* kellett a nagy parancsolatot már elfelejtette. Időközben, ugyanis, a kis poronty a fődetlen kuthoz eldöcögött, hol is a két farkóveti közt félszkelő verebek ki és beropulésének hosszas szemlése után megszedülvén, a kútba bukott. Egészen elkékvülve élettelenül húzták ki onnan. *Reich* Jenő, szigorló orvos, ki most otthon tölti a szünetidőt, értesülvén a történetről, azonnal az életmentéshez fogott, ami két órai önfelaldozó áradtsággal sikerült is; a kis lány feléledt és ma már vígan játszik. Fájdalom, hogy népünknek a gyermek egy csirke, malac, némelyiknél meg csak egy porció pálinka számba megy. Szászor is megvakarja a bornyut, míg a gyermekét megfésülne némelyik szüle. *r. l.* A derék szigorló orvos éljen! *Szerk.)*

(Fürdők látogatottsága.) Uj-Tátraiúreden, mint lapunkat értesítik, aug. 8-ig számítva 1332 vendég fordult meg. — Bártán pedig a fürdőző vendégek összes száma 3512 volt. — Az erdőbényei gyógyfürdőnek, mint velünk közlik ez ideig 493 állandó vendége volt.

(Értesítés.) Figyelmeztetnek mindazok, kik a nagyváradi m. kir. bábkepző az 1894/5. évi téli tanfolyamra magukat állami segedelem mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás és közoktatásügyi ministeriumhoz címzett, keresztlevéllel, erkölcsi és szegénységi bizonyítvánnyal ellátott folyamodásaikat f. évi szept. hó 1-ig hozzá-m küldjék be. Kelt Nagyváradon, 1894. aug. 5-én. *Konrád Márk* dr.

(A tokaji fiatalság.) Az »Arany sas« szálló nagytermében, Tokajban, f. hó 14-én, a *tokaji kisdobó alaptörvényének gyarapítására* műkedvelői előadást rendez. Kezdeté fél 8 órakor. Az előadást tánc követi. Szinre kerül; *A huszárszereltem*. Ezt megelőzi: *Az utóirat*, vigjáték. — Felülízetéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogadnak.

(Időjóslat aug. 12-ére.) *Szeles, eső, hűvös.*

Egyesületi élet.

Nyilvános számadás.

A keresdelmi ifjuság által Ujhelyben a f. hó 4-én rendezett nyári mulatság kimutatása:	
Családjegyekből befolyt	57 ft —
Személyjegyekből	67 ft —
Felülízetésekből	52 ft 50 kr.
Összes bevétel	176 ft 50 kr.
Összes kiadás	123 ft 13 kr.
Tiszta jövedelem:	53 ft 37 kr.

Mely összeg gyümölcsöztetés vegett, 14509. sz. betét könyv szerint a s.-a. -ujhelyi takarékpénztárnál elhelyeztetett s a könyvecske a városi pénztárosnak átadott.

Felülízetek: Özv. Malártsik Györgyné 3 ft 50 kr., Schön Sándor és József 3 ft, Herczog Lipót 2 ft 50 kr., Abonyi D. Mór. Frisch Herman, Gertner Viktor, Kornstein Jenő, Szekovits Gyula, Stolz St (Bécs) 2—2 ftot; Csaszlószy Jánosné 1 ft 50 krt, Abonyi Zsigmond (Bpest), Abonyi Gyula, Adler és Gold (Kassa), Behyna Miklós, Braun Armin, Fodor Vilmos, Gottlieb Ernő, Haas Mór, Hornyay Béla dr., Horváth József ifj. (Izsep), Herz Armin, Neuwirth Adolf, Klein Albert, Meczner András (Berecki), Révész Imre (Kassa), Schmidt Lajos, Sipos Lajos, Szentgyörgyi Vilmos, Stern Armin dr., Stern S. (Bécs), Wihs Keresztélyné, Wilhelm Henrik, Waller Aladár 1—1 ftot. Bánóczy Kálmán, Grósz Ignác, Grünwald Aladár, Haas Fülöp, Iczkovits Jakab, Krikbaum Gyula, Kornfeld Mór, Ligethy Bertalan, N. N. (Kassa), Némethi Bertalan, Schwarcz Gyula, Székely Imre, Szöllösy József, Werner Miksa 50—50 kr. *Összesen 52 ft 50 krt.* Fogadják e nemes szívű felülízetők hálás köszönetünket.

S.-A.-Ujhely, 1894. aug. 10-én.
A s.-a.-ujhelyi keresk. ifjuság rendező bizottsága.

Zemplén-vármegye Monographiája.

Szirmay és egyéb kutatók nyomán szerkesztett két kötetes munka.

Irta: **Kapás Lajos Aurél.**

I. Kötet.
Bevezető fejezet.

„Igazat nem hamisítottam,
hamisat nem igazítottam.”
Tindóli.

És, ha kellő figyelemmel lapozzuk végig az emberiség mivelődéséről megirt történet-könyvet, azt találjuk, hogy a miveltséget mindig és mindenütt e három dolog alkotta: a természet, az ember és az isten. Ezzel azonban korántsem bizonyítjuk azt, hogy minden népnél — mivelődését illetőleg ez a három tényező egyforma arányban szerepelt. Nem. Ez természetes is. Hiszen irva van, hogy mióta az emberiség történelmi színvonalra emelkedett s azon munkálatok tárvaik előtűntek, melyeket a különféle nemzetek sorsuk javításának érdekében a természet ellenében kifejtettek, nincs egy sem, mely a miveltséget alkotó három elemet egyformán fölkarolta volna. Voltak és vannak nemzetek, melyeknél nem mondjuk, hogy nem létezik vallás, de mégis minden tettükből meglátszik, hogy ők legörömbesteb foglalkoztak az anyagi készítményekkel, az emberen kívüli természettel. Voltak mások, melyek isten eszméjét oly tulságos mértékben tették foglalkozásuk tárgyává, hogy e miatt hátramaradtak az embert és a kültermészetet illető egyéb tevékenységben. Majd ismét találkoztak, kiknél magának az embernek ügye toltult oly módon az előtérbe, hogy a miveltséget alkotó másik két tényezőhöz tartozó dolgok csaknem egészen elhomályosodtak.¹²⁰⁾

A történelem is bizonyítja ennek. Az egyiptomi nép miveltsége a kültermészet anyagi tárgyaira és e tárgyak feldolgozására irányult. A zsidó nép mindenha arról volt nevezetes, hogy az isten-eszmét ápolta s ez tette mivelődésének az alapját is. Ép ezért sem a régenmultban, sem most azok, akik *realis* miveltséget keresnek, a régi zsidó népnél föl nem találhatják.

Az ó-világnak csak két nemzete volt, amely nemzetnél a mivelődés igaz mivoltja, tehát az alapja, középpontja és végső célja egy volt, és ez az egy . . . ember. E két nemzet a görög és római.

És, ha e történet-könyvet meg tovább is lapozzuk, meglep bennünket azon folytonosság, a mely a mivelődés fejlődésében, elterjedésében mutatkozik. Lépésről lépésre, fokról-fokra ki lehet mutatni, hogy a miveltség az ő ringó bölcsejéből a terjedelmes Azsianak legbelsejéből miként indul fejlődésnek és fejlődén, miként kezdi meg vándor utját.

Az ut kezdete Ázsia s keresztül vezet Egyiptomon és Perzsián Görögországba. De itt sem szakadt meg. Tovább folytatódik Italia felé s azon keresztül a frankok földjén vonul Angliába s innen az új-világ tájaira, a fiatal Amerikába.

Itáliából kijövet: szétágazik a vén Európa minden tája felé. Erre szélesebbé válik s járhatóbb; amarra az akadályok az ut kiszélesítését gátolják s a szük uton a göröngy is jobban megmarad. Szóval: a merre a fogékonyság nagyobb volt, arra gyorsabban haladt a miveltség és aránylag rövidebb idő alatt nagyobb eredményt mutatott fel. Ezen vándorutján jutott el hazánk területére is a miveltség s hogy eljutott: mutatják a régi leletek.

(Folytatjuk.)

¹²⁰⁾ Váry G. Id. munk. 11—12. lap.

TANÜGY.

A sáros-pataki ev. ref. főiskolának *Mitrovits* Gyula akadémia és *Szinyei* Endre gimnáziumi igazgatók szerkesztésében az 1893/94. iskolai évről igen érdekesen összeállított értesítője van előttünk, melyet, a amennyire szük terünk engedi, a következőkben ismertetünk. Részt vett a főiskola *Tompa Mihály* nagy költőnk halálának negyedszázados évfordulója alkalmából a Hanván rendezett emlékünnepen; ezen kívül külön ünnepet ült *Jókai Mór* koszorus írónk 50. éves irói jubileoma alkalmából; gyász-emlékünnepeket rendezett, midőn *Kossuth Lajos* nagy hazánkfia, a főiskolának egykori nagydicsőségű tanítványa, elhunyt, — külön gyászjelentés adott ki s egy hónapig tartó gyászt öltött abból a rendkívüli vesztés alkalmából, mely a főiskolát szeretett főgondnok és kiváló büszkesége *Vay Miklós* báró elhunytával érte, a temetésen küldöttséggel képviseltette magát, a koporsóra koszorut helyezett, ezenkívül pedig f. évi június hó 24-én Sárospatakon az egyházkerülettel, a *Vay* családdal s a nagy közönséggel együtt, *Vay emlékünnepe*-t rendezett. — Az akadémiaiban 18. a gimnáziumban, a hitoktatákon kívül, 14. tanár tartott előadásokat, a kik közül az irodalom terén is figyelemre méltó tevékenységet fejtettek ki: *Ballagi Géza* dr., *Barta Béla* dr., *Busa János*, *Flnkey József* dr., *Kovácsy Sándor*, *M. Pap Miklós*, *Mitrovits Gyula*, *Mitrovics Gyula* dr., *Rács Lajos* dr., *Radácsi György*, *Székely György* dr., *Szinyei Gerzson*, *Zsindely István* dr., *Zsolados Benő* és *Varga Lajos* tanárok. — A hallgatók száma az akadémiaiban, és pedig a hittani karban 47, a jogi és államtudományi karban 63, s a gimnáziumi tanulók száma 538 volt. Az elüljáróság élén *Kun Bertalan* püspök, egyházi főgondnok, továbbá *Féjes István* egyházi, és *Dókus Gyula* világi algondnokok állottak. — Pályadíjakat nyertek az akadémiaiban *Szentpéteri József*, *Janka Károly*, *Kalassay Sándor* (kettőt) *Czecz András* és *Kirila György* hittanhallgatók. — A főiskolai híres nagy könyvtár, a természetrajzi, fizikai gyűjtemény és szépművészeti muzeum részint vétel, részint ajándék útján tetemesen szaporodott. — A tanári irodalmi körön kívül 11. ifjusági egyesület működött. Az alapítványok száma, eltekintve a tápintézeti alapítványoktól, 32, melyek közül némelyik szintén többszörös. A tápintézetben ellátást nyertek 290-en s a kiadások 12,830 ft 29 kr-ra rugtak. A főiskola könyvnyomtató műhelyében megjelent 20 önálló mű 45570 példányban, ezenkívül számos röpirat és nyomtatvány. A gimnáziumi tanulók közül jeles vizsgálatot tett 39, egy, két, illetve több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott 132 tanuló. Az érettségi vizsgálatra bocsáttattak 39-en, ezek közül jelesen lett érett 3, jól 9, egyszerűen 18, javító, illetve ismétlő vizsgálatra utasított 9. — A magán-pót- és javítóvizsgálatok az I—VII. osztályban f. évi augusztus 29—31-én. a VIII. osztályban augusztus 24-én, az érettségi vizsgálatok pedig szeptember 5. és 6-án fognak megtartatni. Különösen figyelmezteti az igazgatóság az érdeklődőket, hogy a gimnázium egy-egy osztályába 65 tanulóval több föl nem vétetik szeptember 1—4. csak is protestáns vallásúak vétetnek fel, — szeptember 5-től pedig, ha a 65. létszám még be nem lesz töltve, más tekezetűek is. — A II. III. és IV. gimnáziumi osztályba oly növendékek, kik eddig nem a főiskolában tanultak, fölvelté végett hiában jelentkezének, mert a tul-tömöttség következtében különben sem lennének elfogadhatók. — A beiratás dija a gimnáziumban 2 ft, a protestáns vallású növendékek tandija 16 ft, a más vallásuakké 24 ft, az akadémiaiban a beiratkozás dija 4 ft 20 kr, az ünnepre járó jótéteményes ifjak tandija 4 ft 10 kr, a nem jó tétémenyes bölcsezet hallgatóké 11 ft, a jótéteményes joghallgatóké 20 ft 50 kr, a nem jótótéteményeseké pedig 31 ft 50 kr. — Az iskolai év f. évi szeptember 1-én kezdődik s 7-én nyitják meg ünnepiesen. A 99 lapra terjedő értesítő *Kovácsy* Sándor tanárnak *Molnár Lajos* elhunyt gimnáziumi jeles tanár felett tartott szép emlékbeszéde rekeszti be. — *f.*

Nyilvános köszönet.

Ifj. *Schulcz József* alsó bereczkii földbirtokos úr államilag s. közs. iskoláink tanítói lakosztályához egy nélkülözhetlen, értékes külső felszerelést adományozott; *Gutmann Mór*, lukai lakos, nagyberló ur pedig az iskolaépület födele javításához szük-ségelt mennyiségű anyagot szolgáltatva ingyen. Fogadják a fen tisztelt urak ezen, hazafias, mert a népiskolai tanügy oltárára adott szives áldozataikért tiszteletem és köszönetem nyilvánítását. Alsó-Bereczki 1894. auguszt. 1-én.

Berecz Károly,

a községi iskola rendes tanfőja.

A *debr. keresk. akadémia* 1893 tanévrő szóló értesítője megjelent. — Az értesítő *Fra Luca Pacio* és műve a könyvitelről* című magvas és rendkívül érdekes tanulmány nyitja meg, *Szójka Gyula* tanár avatott tollából. „Tanulmányi körut» cim alatt *Fábián L. Mór* tanár ismerteti a tanári karnak az ifjusággal rendezett 10 napra

terjedő utját. — Az igazgatói jelentés a keresk. akadémia, a vele kapcsolatos alsófokú keresk. iskola és az esti szaktanfolyam nevezetes mozzanatairól szól. — A keresk. akadémia 3 évfolyamára 198 tanuló iratkozott be, a minék következtében újabb párhuzamos osztályokat kellett berendezni. *A keresk. akadémia nem kevesebb, mint 381 egyén kiképzéséről gondoskodott.* A tanulmányi előmenetel és érettségi eredményeiből közöljük a tanintézet jeles tanulóinak névsorát. — Színjeles eredménynyel tett érettségét: Kardos László és Strompf Oszkár, jeles eredménnyel *Aiskovits* Zsigmond és Zipszer Ignác. A II. osztályban színjeles volt Emerich Zsigmond, jeles Fehér Gábor és Nagy Imre, az I. osztályban színjeles Geréby Pál, jeles Stock Rudolf. — A jövő évre névze a tandíjat a keresk. jársulat 100 frtra emelte, de szegény szorgalmas tanulók tandíjelengedésben részesülnek. — A beiratások a tanszerkiállítás miatt szeptember 3-7-ig tartanak, a javító-vizsgálatok 3-án és 4-én. — Az értesítőt a Bayer Ferenc dr. igazgató tulajdonát képező internátus illusztrációkkal ellátott ismertetése zárja be, mely a szülőknél az internátus céljáról és eszközeiről kellő fölvilágosítást ad.

Értesítés. A sárospataki főiskolában — az akadémiaiban ép úgy, mint a gimnáziumban, a beírások az 1894/5. iskolai évre szeptember 1-én kezdetnek meg, s tartanak 8-ikáig azzal a megjegyzéssel, hogy a gimnáziumba a négy első napon csak protestáns vallású tanulók vétetnek fel; szeptember 5-től azonban más vallásfelekezettek is felvétetnek 65 létszámig. A magán pót- és javító vizsgálatok augusztus hó 28, 29, 30 és 31-ik napjain fognak megtartatni.

Az igazgatóság.

A s.-pataki tanítói pótanfolyam, mint lapunkat értesítik f. hó 16-án (csütörtökön) fog záróvizsgálattal ünnepies befejezést nyerni.

CSARNOK,

„Cicisbeó.”

(Folyt. és vége.)

Két hónap előtt, a mint egy délután Pepi bárónál ülünk, hogy a tervezett majális érdekében összevevesszünk egymással, egyszer csak lélekszakadva beront Darvas Gyuri és fuldokló hangon újságolja, hogy itt van a szép asszony: Bérczy Margit. Épp most találkozott vele. Haza is kíserte.

Nosza a hányan voltunk egy pillanat alatt szétrebbentük és Pepi báró startolása mellett a házához futtattunk.

Otthon aláltuk. A mit nem is reméltem, igen szívesen fogadott minket s még azért sem haragudott meg, mikor a konfidens báró nyitán megmondta, hogy mióta asszony, még szebb, még kívánatosabb lett. A min még inkább csodálkoztam az volt, hogy erre be nem rontott a mellékszobából a leskelődő medve és ki nem kergetett minket.

Az asszonyka talán kitalálta gondolatomat, vagy észrevette bizalmatlan pillantásaimat a szomszéd szoba felé, mert tudtul adta, hogy a férje külföldre utazott s ő azért jött Budapestre, hogy addig itt egy kicsit szórakozzék.

Csak ez kellett a bárónak. A mint megtudta, hogy tiszta a szemhatár s a fiatal asszonynak nincs más felügyelője, mint a mamája, meg az a rózsaszínű, siró, kapálózó kis csomag a bölcsőben, vérszemet kapott. Ezentul már csak Endreynével, alias Bérczy Margittal, lehetett látni. Ő kíserte a színházba, ő hajtotta a lovait, úgy hogy a kompániában már nem is hittük másképp, mint *Cicisbeó*-nak, a mi mód felett tetszett neki, úgy hogy utóljára már ő is így cimezte magát.

Vasárnap este, a mint a szokásos ferblit vertük és szokásosan Pepi nagy hódításáról diszkuráltunk, egész váratlanul közénk topan a báró s a mit a szép asszony miatt már hetek óta nem tett, asztalunkhoz jött és nagy grandezzával, komoly, fontoskodó arccal ő is játszani kezdett.

Mindjárt láttam, hogy valami igen furja az oldalát, de szeretné, ha más venné ki belőle, azért faggatni kezdtem, hogy mi az a miért újra a kompániában tisztelhetjük s miután a többiek is kontráztak, végre úgy foghegyről odavetette, hogy el akar bucsuzni, mert holnap egész nap pakkolni fog, holnapután pedig B.-Füredre megy, a hol hosszabb ideig marad.

Tudtam honnan fuj a szél, azért kérdeztem: — Tán összezdördültél a szép asszonnyal? Megvető pillantást vetett felém és egész hidegen, mintha az őt egy cseppet sem érdekelné mondá:

— Endreyné holnap szokott fürdőjébe megy. Vala pedig Bérczy Margit szokott fürdője: Balaton-Füred.

A rébusz megfejtéséhez nem kellett nagy tudomány; félredobtuk a kártyát s minden oldalról neki estünk a bárónak, a ki, mikor már jó ideig kéréte magát, utóljára is belemeledett a beszédbe és eldicsekedett, hogy bár nehezen, mégis sikerült megtörni az utolsó ellentállást is s a menyecske hosszas halogatás, szemérmeskedés

után végre kapitulált s elhatározta, hogy holnap fürdőbe megy s neki megengedte, hogy utána menjen.

A nekihevílt báró, a ki már is sokat árult el titkából, egy fogadásra utolsó kártyáját is kijátszotta.

A kompánia „doctora” Dobos Zsiga, a ki hetenkint csak kétszer szólal meg, akkor is nagy unszolásra, de akkor aztán minden szava gyémántot ér, most, végtelen csudalkozásunkra önként dörgé:

— Hazudol báró!

— Mit? Én hazudom? fortyant fel Pepi, de csakhamar leeresztette a hangját, a mint meglátta az asztalon Zsiga izmos öklét, melylyel egy tulkot is le tudott volna ütni.

— No hát fogadjunk Zsiga, hogy két nap múlva ilyenkor enyém az az asszony,

— Hazudol báró!

A ravasz Pepi most egy nagyszerű fogadást ajánlott.

Ismered a fertelmes „szivaros” Hánit, a kinél egyetemi pogár korunkban a hónap vége felé magyar cigarettákat szoktunk volt vásárolni. Ez a rut leányzó utóljára már azt hitte, hogy nem is a cigaretták, hanem az ő gyönyörűségű savó színű szeméi miatt járunk a putriába és nemsokára pompás szentimentalizmussal és megfelelő szemérmes szemhunyorításokkal azt a prozopozíciót tette, hogyha már annyit járunk hozzá (mintha az a mi szerencsénk lenne!), vigyük el egyszer nyaralni, mert ő még soha sem volt fürdőben. A szeles báró, midőn már nagyon a sarokba szorította az ékes dáma, csak hogy szabaduljon tőle, botorul, megígérte ezt neki. Azóta úton-útfélen figyelmezteti őt ígéretére s már szinte fenyegetőzik is.

Kapva-kapott most az alkalmon Pepi, a midőn szépen megmenekedhetik Hánikájától s így szolt:

— A ki a fogadást elveszti becsületszávára kötelezi magát itt az egész kompánia előtt, hogy szerdán a „szivaros” Hánit elviszi Balaton-Füredre, ott marad két hétig és mindennap a tэрzene alkalmával vele fog sétálni a korzón.

Mindnyájan elszörnyűködtünk erre a fogadásra, csak Dobos Zsiga maradt nyugodt.

— Annak az asszonynak a becsületéért még ezt is megteszem, volt egyszerű válasza.

Pepi erre lassan, legmatikusan kigombolja a kabátját, előveszi a tárcáját, kihuz belőle egy illatos levélkét és odaadja a mellette ülőnek.

Mindnyájan odarohanunk és a kibontott levelkében a következőket látjuk.

Édes báró!

Tovább már nem vagyok képes ellentállani ostromlásának. Holnap Balaton-Füredre megyek, ahol két hónapig maradok, hogy ott *együtt legyek azzal, akit szeretek, aki után még vágyik a szívem.* Holnapután jöjjön utánam és aznap este 10 órakor látogasson meg, de egy perccel sem előbb s addig felém se nézzen. Szobaleányom, aki be van avatva a titokba — felvezeti.

Margit.

Mindnyájan szánakozva néztünk Zsigára, a ki utolsónak vette kezébe a levelkét s csak komoly arca, ráncba szedett homloka tartóztatott vissza attól, hogy hanyattvágódjunk a nevetéstől, a mint a fogadásra gondoltunk.

A báró diadaltól ittasan nézett ellenére, ez azonban egész egykedvűen adta vissza a levelet s azt dobta szemébe:

— Ez lehet csalás is, rászedés is. A mig a két szememmel nem látom, ami itt irva van, nem hiszem.

Vége abban egyeztünk meg, hogy kedden az egész kompánia elmegy Pepi báróval B. Füredre és este elkísérjük a szép asszony ajtajáig.

Ugy történt. Pont 10 órakor a villa előtt voltunk, melynek ajtajában már ott állt Endreyné szobalánya. A mint meglátta, hogy többen jövünk, először megütközött, de mintha valami hirtelen eszébe jutott volna, minden megjegyzés nélkül bevezette a csapatunkból kiváló bárót.

Boldogságtól reszketve sietett Pepi a könynyű szobalány után. A budoárhoz ér, kinyitja az ajtót, belép és ott látja holgyét egy magas, gyönyörű férfi ölében, a mint szerelemtől kipirulva, édes mosolylyal ajkain viszonozza annak gyengéd ölelését, forró csókjait.

A mint észreveszik a bárót, Endreyné felugrik s hamis mosolylyal, kézen fogva a férfit, elébe megy a megmerevedett *Cicisbeó*-nak és nevetve, csintalan hangon mondja:

— Jöjjön, jöjjön édes báró! Már várjuk, én és a férjem, kinek az esteli vonattal kellett ide jönnie, s a kit szeretek, a ki után rég vágyik a szívem”, mert négy hónapig távol volt tőlem.

A tönkretett báró, mint az örült, köszönés, kalap nélkül rohant ki a szobából, honnan két csókba fojtott kacaj kísérté, s lent a kompánia hahotája és Hánika fogadta, kit győzelmében bizva a báró maga hozott ide s kiket eddig a titokba beavatott szobaleány mindenről felvilágosított.

Hegyi.

HUMOR.

Megfelelt.

Tanár: Mely napon ölték meg Julius Cázárt?
Tanuló: Halála napján.

Elszólás.

Atya: Micsoda? Azt mondod, hogy elvesztetted a felöltődöt?

Fogáss: Ugy látszik, más papirokkal kiszórtam a zsebemből.

Az elégedettség.

— Ki van inkább megelégedve, az-e, akinek van egy milliója, vagy az, akinek hét leánya van?

— Mindenesetre az, akinek hét leánya van, mert annak már van elég.

Jogos sajnálkozás.

Törv. elnök: Nem ön az a Schulze, aki négy évvel ezelőtt e helyen azzal volt vádolva, hogy 400 forintot ellopott?

Vádlott: Sajnálom, kérem, nem én vagyok

Vicinális vasúton.

— Mi baj?

— Nincs vize a gépnek.

— Most várunk, míg megered az eső?

Vármegyei Hivatalos Rész.

15377 sz. Zemplén-vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

A kinevezés folytán megüresedett, 500 ft fizetés és 100 ft utitartalánnyal javadalmazott varannói járás-orvosi állásra főispán ömeltósága megbízására ezennel pályázatot nyitván, — felhivom a pályázni kívánókat, hogy kellőleg okmányolt kérvényeiket e f. augusztus hó 25-ig nekem mutassák be.

S.-A.-Ujhely, 1894. aug. hó 11-én.

1-2.

Matolai Etele, alispán.

3483. sz. ki. 94

Varannói j. főszolgabírájától.

Körösvény.

Csákyó község előjáróságának bejelentése szerint, folyó évi augusztus hó 5-én, a községben egy veres tarka, mintegy 4 hónaposnak látszó, minden jegy nélküli bikaborju találtatott bitang-ságban, melynek igazolt tulajdonosa azt, idb. Ungrádi Mihály csákyói lakosnál, átveheti.

Varannón, 1894. aug. hó 6-án.

Füzesséry György, főszolgabíró.

1790. ki.

A gálszécsi járás főszolgabírájától.

Körösvény.

Terezka György Ungvármegye Verbóc községi lakos bejelentvén, hogy jul. hó 25-én Gálszécsen tartott orsz. vásár alkalmával egy 3 hónapos pej, hátsó lábára kesely, homlokán csil-lag jegyes kanca csikója elveszett, annak körözését elrendelem.

Gálszécs, 1834. évi aug. 1.

Somossy szolgabíró.

2766/1. 894.

A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.

Hirdetmény.

Borsi község csordabeli marhái közzé f. év július hó 30 án, egy bogár szarvu, szennyes szőrü tehén vetődvén, az a nevezett községben azóttá bitang-ságban tartatik.

S.-A.-Ujhely, 1894. aug. 8.

Urbán Ferenc, t. főszolgabíró.

Nyilt-tér*)

Hivják Tivadar cseleji tanító felőlem — többek jelenlétében roszakaratu nyilatkozatokat tett, s mert állítását bizonyítani nem tudja: addig is, mig ellene a szükséges lépéseket megteszem, — őt ezennel egy alávaló rágalmazónak nyilvánítom.

Kelt Valaszko-Bella (Nyitra-megye) 1894. augusztus 8.

Zékány Tivadar nevelő.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A szerkesztő postája.

K. J. dr. urnak — Marlenbád. Fűrdoi levele, pongyolasága miatt, nem vált be.

Rekt'ramok areképe. A Zemplén 1895. évi naptárának szépirodalmi részéből, mely már szedés alatt van, elkészett. — Boros-dlák jön.

H. F. hirlapiró urnak — Bpest. A beküldött reklámot csakis a kiadóhivtalt révén hozhatja be lapunkba. Levelező lapját átküldöttük oda.

M. J. dr. urnak — Kelecseny. Nagyon köszönöm. A viszontlátásra!

F. A. urnak — K.-Halmeoz. Elkészett.
S. B. dr. urnak — Tapolca. Az állandó tiszteletpéldány megindítása iránt intézkedtünk.

V. F. urnak — S.-Patak. Szintén, Üdvözet!

Felelős szerkesztő:

DONGÓGY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

HIRDETÉSEK.

Szőlőajtványok és Amerikai szőlővesszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándor-telep Ujvidéken” f. évi November havában Ripária, Portalis, Solonis és Jacquez alanyokra készült.

500.000 darab fás ojtványából a tökéletesen összeforrt példányokat, jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a legjobb bel- és külföldi bor és csemegeszőllő fajokból 420 fajnál több került ojtás alá és alólított teleptulajdonos kívánatra bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzéket, a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen átküldi.

A telep zöldségekkel is szolgálhat, nem különben, mind ojtási célokra, mind pedig iskolázásra alkalmas, amerikai alanyokkal, Ripária Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajjaiból, mind sima, mind pedig gyökeres vesszőkkel nagyobb mennyiségekben, végre a már hordképes ojtványokból, az ojtógalyak is eladásra kerülnek.

Adamovich Sándor
Ujvidéken.

2-10

Alma eladás.

A méitóságos **Sennyei Pál** örökössei várszögi kertjében vagy 300 köbölnyi nemes **téli alma** van eladó. Venni szándékoztók forduljanak **Hidegkőv** kasznár urhoz; lakik Agárdon.

1-3

Üzlet eladás.

A főtéren saját házamban lévő **fűszer- és vegyes-kereskedés**emet feladni szándékozván, az **összes raktáron lévő árukat** egészben vagy parthieban, valamint a **bolt berendezést** is lényeges árleengedéssel ajánlom az érdekelteknek.

Együttal jelentem, hogy üzlet-helyiséget is az üzlet beszüntetése napjától bérbe adom.

Teich Zsigmond.

HIRDETMÉNY.

Ezennel köztudomásra hozzuk, hogy **egy elsőrangú jelzálog-intézet képviselőjével biztatván meg**, alulírt intézetnél **1000 forinttól kezdve 40¹/₂ vagy 50 év alatt évi annuitással törleszhető**

jelzálog kölcsönök

ugy földbirtokra, mint városok és községek részére a legkedvezőbb feltételek mellett díj és jutalmakmentesen kieszközölhetők.

Ugyanez intézet **vesz és elad** mindenféle **értékpapírokat**, idegenpénzeket és vert-aranyat, valamint elfogad **betéteket folyó számlára** is kedvező feltételek alatt.

A Zemplénmegyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitelbank

S.-A.-Ujhely.

263/894- sz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A tokaji sóház alatt 500 m. hosszúságban létesítendő partvédmű építéséhez szükséges 5563,95 m³ kőhányás, 1662,50 m³ burkoló terméskőanyag, továbbá 5176,85 m³ kavics vagy kőbánya törmelék szállításának biztosítása céljából f. évi augusztus hó 16-án délután 3 órakor az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat hivatalos helyiségében (Debreczen, Kossuth u. Első Takarékpénztár épület II. emelet) nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni. — Melyre vállalkozni szándékoztók azzal hivatnak meg, hogy fenti határidőig ajánlataikat zárt borítékban az ajánlati összeg 5%-ának bányapénzül csatolásával, nevezett társulat igazgatóságához nyújtsák be.

A szállításra vonatkozó közelebbi adatok és szerződési feltételek a társulat mérnöki hivatalában a hivatalos órák alatt d. e. 8—12-ig, és d. u. 2—6 óráig, megtekinthetők.

Debreczen 1894. augusztus hó 5.

Az alsó-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat igazgatósága.

Bérlet

Bár mily területű zöldséges kertet Szencsén bérletbe keresek, szíves értesítést kér Legyes-Bényére

1-3

Nagyné.

Thuránszky László tulajdonát képező Széphalom utcai 544. számú ház mellékudvarán egy körülbelül 3—400 hordó bor elhelyezésére alkalmas egy kisebb és egy nagyobb ágból álló **pincze** f. évi november hó 1-től bérbe adó. — A tulajdonossal értekezhetni a vármegyeházán.

A legmagasabb elismeréssel és díszérmekekkel kiüntetett

ANDEL J. féle

ujonnan feltalált tengertuli por

pusztit svábot, molyt, poloskát, bolhát, muszkát, legyet, hangyát, ászkát (százlábú), madárkukacot s általában minden rovar, oly könnyedséggel s meglepő gyorsasággal, hogy a létező rovarpetékből még csak nyoma sem marad.

Gyár és szétküldési raktár **Andel J.** a „Fekete Kutya” Prága, Husgasse 13. — Valódi minőségben kapható S.-A.-Ujhelyben Bárczy Béla urnál.

659/l. sz. 94.

Árverési hirdetmény.

Alólírt előjáróság közhírré teszi, miszerint Hosszuláz község vadászati joga folyó évi **augusztus hó 14-ik napján** délutáni 4 órakor ugyancsak Hosszuláz község házában nyilvános árverésen fog haszonbérbe kiadni. Az árverési feltételek a község bíró házában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hosszulázon, 1894. aug. 7.

Kollonay Gyula,
h. kjsz.

itj. Kájel János,
bíró.

Eladok fajtisza:

1. Plymouth-Rock **csirkéket**,
2. Pekingi **kacsákat**,
3. Emdeni **ludakat**,
4. Poland China **malaczkokat**,
5. Két éves fa **ojtványokat**.

Árak jutányosan, alku szerint.

S.-Patak **Molnárné Rácz Janka.**

Sírkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

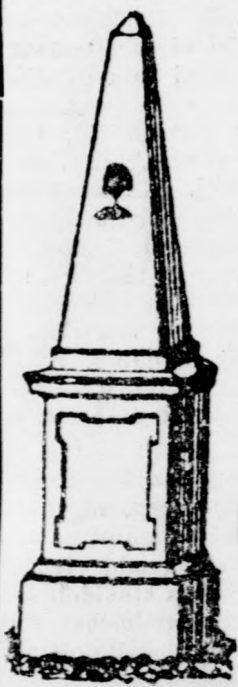
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT
és homokkő sírkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sírkövek újabb tervezése

Sürgönczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Sírkövek áron készíttetnek.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Faeladás.

Méltóságos özv. gróf Forgách Sándorné urad. felügyelősége ezennel közhírré teszi, hogy a pethő-szinyei és a kemenczei uradalomhoz tartozó vágásokban, erdei faraktárokon és a kassai faraktáron fekvő tűzifa f. é. aug. 19-én d. e. II órakor a felügyelői hivatalos helyiségben Pethő-Szinyén szóbeli vagy írásbeli ajánlat útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az eladandó fa mennyisége és minősége a következő:
2069 1/2 méteröl (4 ürméter) I. rendű bükkhasáb
15 1/2 „ („) II. „ „ „
69 1/4 „ („) tölgyhasábfa
526 1/2 „ („) dorongfa (fűrészelt gömbölyű fiatal bükkfa)

745 1/4 méteröl (4 ürméter) galyfa.
A fent nevezett tűzifa 10%—20% túlmértékkel bír, mely számításba nem vétetik.

Szükség esetén csekély bér mellett a vevőnek a kassai faraktár fele átengedhető.

Az eladó fa bármikor megtekinthető s minden egyéb fölvilágosítással és utbaigazítással készségesen szolgál az alulírott és Éder Ödön uradalmi ügyvéd ur Kassán.

Pathó-Szinye, 1894. aug. 7. (u. p. Bödöd Kassa mellett.)

Tisztelettel

BIDLÓ IGNÁCZ,

uradalmi felügyelő.

1—3

Páratlannak ismert égvényes-kénes savanyúvíz, hatalmas gyógyszer idült légcső-, tüdő-, gyomor-, bél- és hólyag-hurutban, húgykő- és fővénykorban. Országszerte ismert és használt üdítő ital, s mint ilyen különösen ajánlható a

PARÁDI

SAVANYÚVIZ

ott a hol az ivóvíz rossz, vagy hol gerjes és járványos betegségek uralkodni szoktak.

Kizárólagos raktárt tartunk S.-A.-Ujhelyben

Malártsik György

fűszer- csemégy- gyarmatáru- és ásványvíz kereskedésében.

4 - 8

Tisztelettel

a Parádi savanyúvíz forrás kezeléséért.

Gyógyszerész

gyakornokul

egy hat gymn. osztályt végzett ifjú előnyös feltételek mellett elfogad **Gaal Sándor** gyógyszerész Varrannón.

Eladó.

A nagydobrai uradalomban 50 mmázsa azói (oroszországi, soha ki nem fagy) rendkívüli kitűnő minőségű rozsvetőmag 8 frt-jával métermázsánként a homonnai vasuti állomáshoz szállítva.

Haás János,
uradalmi tisztartó.

Értesítés.

Azon szülőknek, kik fiaikat a **német nyelv elsajátítása** végett Szepességre küldeni szándékoznak, tanácsoltatik ezeket **Podolinba**, hol kegyestanítórendi algymnasium létezik, küldeni. Itt a lakosság kizárólag német ajku, az ifjuság elhelyezéséről kellőleg gondoskodva van, az eltartás igen olcsó, mert havi 15—25 frtért tisztességes lakás ellátással kapható és az ifjuság erkölcsi romlására itten alkalom nem nyílik.

Különb. mindennemű tudósítás és felvilágosítással ez ügyben **Lippóczy Vilmos** Podolin város főbírája teljes készséggel szolgál.

1—3

Tisztelettel értesítjük a tisztelt közönséget, hogy **Bereg, Ugocsa, Ung- és Zemplén** megyékben

Bródy Sándor úr Ungvárt

van kizárólagosan megbízva kőszén termékünk eladásával, miért is kérjük ezentul becses megrendeléseiket közvetlen oda juttatni, melyeknek legpontosabb fogantatásáról biztosítjuk.

Magyar általános kőszénbánya részvénytársulat

1—3

Házeladás.

A dohánygyár közelében lévő 245. ö. i. számú ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

BOKOR JÓZSEF

üveg és porcellán kereskedő

SÁTORALJA-UJHELY.

Ajánlja a n. é. közönségnek szíves megtekintés végett üzletében felállított

SAMOUT

majolika kályháit

mely a kontinensen legkitűnőbb minőségű s legjobb fűtő képességű.

A legnagyobb igényeknek is megfelelő **disz majolika tárgyait,** mely csin és izlés tekintetében versenyeznek bármely gyártmánnyal.

Tk. 1324. sz./894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ehrenreich Nánán végrehajtónak Ehrenreich Betti végrehajtást szenvedő elleni 1000 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében (a s.-a.-ujhelyi királyi törvényszék (a homonnai kir. járásbírósa) területén lévő a mező-laborczi 104. számú tjkönyvben A. I. 1. sor 59/a. hr. szám alatt levő Ehrenreich Betti férj, Kahan Pinkeszné végrehajtást szenvedő 1/2 részben illető birtokjuttalékra nem különben a tulajdonostársat kiskoru Ehrenreich Simont szintén 1/2 részben illető birtokjuttalékra is a végrehajtási törv. 156. §-a értelmében az árverést 500 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanosság az 1894. évi szeptember hó 4-ik napján d. e. 9 órakor Mező-Laborczon a községi bíró magánháznál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 50 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t.-c. 170. §-a értelmében a bánápnének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1894. évi május hó 15-ik napján.

Mauks, kir. aljbíró.

Különös figyelembe veendő és csakis ezen

Tokaj város

BEJEGYZETT

ellátott

„TOKAJI

tessék kérni,

cakis a Tokajban létező

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

mely a magas m. kir. kereskedelmi Miniszterium ellenőrzése alatt áll,

mert „Tokaji Cognac“ név alatt

nem is Tokajban gyártott értéktelen utánzatok

hozattak forgalomba.

KITÜNTETÉSEINK:

A magas m. kir. Miniszterium gyárunkat állami kedvezményben részesíti, **Arany érmek:** Páris, Bordeaux Nizza, Brüssel, Haaga, London. Berlin és Chicagó kiállításaitól.

Diszoklevél mint legmagasabb elismerés:

A bécsi 1894. évi nemzetközi kiállítástól.

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén« gyorssajtóján.